

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirtetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 52. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

Karácsony.

Megjött a szeretet ünnepe, hogy békét hirdessen az embereknek.

Áhitatos szívvel tér vissza a hívő lélek a betlehemi jászolhoz, amelyből a világ teremtése óta a legnagyobb áldás áradt az emberiségre. És a szegények gyámolára, a boldogtalanok vigaszára, a kétségbeesettek utolsó menedékére szent áhitattal gondolnak az emberek milliói.

Akinek lelkéből még nem vezett ki a jó és nemes iránti érzék, akit még nem rontott meg teljesen a pesszimistikus világfelfogás, aki tud lelkesülni a magasztosért, akit meghatnak a nyomorultak szenvedései: annak lelkébe a karácsonyi harangszó, amely a bűnöktől való megtisztulást, az erény hatalmát hirdeti, a békét és szeretetet viszi be. És megnyugszik, aki kétségbeesett; a szerencsétlen remél, a gögös megálázkodik, a nyomorultnak kínjai megnyihlnek és a jók boldogok.

A betlehemi pásztortűz bevilágítja a szívekbe, hogy átérezzük azt a magasztos tant, amely meghódította a világot.

Szeretet váltotta meg a világot s a szeretetnek hatalma az, amely az embert emberré teszi, amely újra és újra átalakítja az emberiséget, valahányszor eltévelyedik a

lélek magasabb eszményeitől és önző célok szolgálatába szegődik.

A szeretet, amely a hamunismust szülte, a karácsonyfa kigyuló gyertyái, az a szeretetteljes családi milieu, amely a karácsony ünnepén a szeretetben egyesíti az embereket, a hívők ujongó énekei oly esztetikusán széppé és megindítóvá teszik ezt az ünnepet, hogy az az egész emberiség ünnepe lett.

A társadalom együttélése, az emberiség közös élete egy legfőbb erkölcsi törvénynek, a szeretetnek fundamentumán épült. Ez az erkölcsi törvény a támasza, talpköve az emberi boldogulásnak, a haladásnak, sőt magának az erkölcsi világrendnek is.

Az ember, aki maga is a földhöz van kötve, a meg nem fogható eszmei, erkölcsi erőket és azoknak tételeit szereti valami fix ponthoz kötni. Így keletkezett a karácsony ünnepi dátuma, vagy legalább is így támadt annak etikai lényege. A karácsony tehát a szeretet ünnepe.

Az ilyen ünnepek, amelyek eszmei tartalmukkal az ember erkölcsi életének bizonyos periferiáira terjednek ki, az eszmélő, gondolkodó embert természetesen elmélkedésre készítik. Az ember keresi az összhangot az ünnepek eszmei vonatkozása és a saját erkölcsi élete közt.

Ma, karácsony napján, kissé megriad a

lélek annak a zürzavaros ellentétnek, annak a nagy disszonanciának a szemléletére, amely ez ünnep eszmei, erkölcsi tétele és az emberiség élete közt van.

Szeretet! . . . Milyen égostromló hazugságnak tetszik ez a szó most.

Messze innen, távol keleten egymás vérént ontják a népek milliói. Szörnyű karácsonyt ülnek. A fa, amelyre a szeretet ajándékait aggatják, a halál, a pusztulás fája. Fény lobog fel a mandzsuri karácsonyi éjszakán is, de öldöklő ágyúk lobbanása az. Gyüldölködés és pusztulás. Ez a mandzsuri karácsony. És vajjon hány és hány család siratja ma fentartóját, hány és hány parányi gyermek szülőjét, aki még egy évvel ezelőtt gyöngye fenyőágak közt gyujtotta a szeretet ragyogó méceit, míg most ez örök éjszaka végtelenbe vesző útján tünt el örökre? Hát ez volna a szeretet? Hát ez a szeretet ünnepe?

De ne menjünk messzire. Itt, közvetlen közelünkben, a mi nagy családjunkban, ebben a maroknyi magyar nemzetben is, idehaza hogy pusztít, rombol a szeretet. Táborokra törve, ellenséges csapatokba sorakozva, hogy pusztítják egymást, hogy zuzzák, rombolják szét a köztünk való élet hidjait, amelyek a faji szeretet pilléreire épültek.

II.

Szerelmes vagyok a csunya leányba. Hogyan? Nem tudom sehogysem megmagyarázni. Boszankodom magamon, sőt röstelkedem is. Ez már neveltséges. Ha valaki tudná, ha valaki sejtene . . . Hogy kinevetnének engem is azok a kikopott kabátú emberek. Ujjal mutatgatnának.

A köd ma nagyobb mint tegnap. Kinyitottam az ablakot és a nyirkos, fojtó levegő besüvített a szobámba. Olyan kesernyős füstszaga van ennek a ködnek. Be kellene zárni az ablakot, de nem tudom magam rávenni. Látni akarom őt, jobban, mint tegnap. Titokban az a reménység táplál, hogy így talán kiábrándulok. De ezzel csak álltatom magam. Bizonyos, hogy örülnék szerelmes vagyok. Mibe? A szeplőibe? A vörös hajába? Ki szeretném kacagni magam, de összezsorol a torkom. Nem, nem a köd miatt, bár örömet fognám erre. A nagy, a gyötrelmes szerelem miatt.

Ujra látom. Talán még sápadtabb mint tegnap, a szeplői is mintha megnagyobbodtak volna.

Az irodában kacagnak. Egy leány odamegy a csunya leányhoz és ránt egyet a nagy vörös haján, amely leomlik. Mintha azt mondaná a szerencsétlennek.

— Hát ez is haj? Kenderkő . . . kukorica haj! . . .

Ó újra sír. Nekem ökölbe szorul a kezem. Szeretnék szétütni a kacagók, csufodároskodók közt. Ó újra félre néz . . . a könyves tekintet találkozik az enyémmel.

Oh, ölni tudnék érte!

TÁRCA.

A köd.

I.

A lakásom átellenében nagy iroda van. Tán valami temetkezési egylet, vagy kiházasítási szövetkezeté. Nem tudom. Az utcát erős köd fekszi meg s a szemeim gyöngék. Nem látom jól a homlokzaton a nagy aranyos betűket, amelyek fölvilágosíthatnának. De nem is törődöm velük.

Az iroda érdekel. Reggeltől estig nagy sürgősforgás van benne. Jól láthatom, mert villamos lángok égnek benne végig a termék során, a nagy sötét asztalok fölött. És látom most is, amint kikopott kabátú emberek járnak-kelnek, csapkodják a nagy könyveket és följük görnyednek. És egyre irnak. Mit?

Nem tehetik nagy gyönyörűségük benne. Ugy nézem, mintha nagy börtön volna az a hosszú iroda és odabent azok az emberak rabok. Tán arra vannak kárhoztatva, hogy örökké irjanak.

De leányokat is látok ott. Egy . . . kettő . . . három . . . és több is. Nem tudom megszámlálni. Szép lányok. A hajuk fekete vagy szőke. Olyan egyformák. Mit keresnek azok a lányok abban a szomorú nagy börtönben?

Oh, azok a nagy könyvek mindenkit eltemetnek. Hogy görnyednek a törékeny leányvállak. A betű öl. Ezeket a gyöngye teremtéseket biztosan megöli. De lám, mintha kacagnának. Lá-

tom a mosolyukat, szemük nevetését. Tán mégsem olyan szomorú az a börtön? . . .

Valami világít ott a sarokban. Mi az? Igen, igen, egy nagy vörös folt, melyet a villamos lángok fénye különösen világít meg. Egy nagy vörös fej . . . Nézem. Nézem. Nézem, most már tisztán látom. Egy leányfej.

Nem esodálom. Szegény leány! De csunya . . . Fehér, halavány aróra vörös hajkorona borul. Kócos, zilált haj és nem tiszta vörös, hanem helyenkint foltos. Csunya, barnás foltok.

Es a villamos fény olyan kegyetlen. Élesen világít rá a fehér arc szeplőire is, amelyek szinte fölesillámlanak, mint a nedves fa penésze.

Nagyon csunya. Talán ő is tudja ezt. Mintha félve buzodnék az asztala mellé. A fejét lehuzza a nagy könyvek közé és ír.

A többi lányok nevetnek. Valami jókedv hullámozik végig a szomorú börtönön. A kikopott kabátú urak is nevetnek már. Mi az? Mintha mindenki a sarok felé nézne. És rámutatnak a vöröshajú lányra. Tán őt nevetik ki. Gonoszság, otrombaság!

De igazán, nagyon csunya az a lány. Ugy látom a szája is formátlan. Nagy. De ime most félrenéz. Elfordítja a fejét. Talán, hogy ne lássa a ránevető, gunyos tekinteteket. Sajnálom.

Ahá, most látom a szeméit. Épen erre néz. Nagy, kővér könyveseppek csillognak benne és izzó, tüzes sugarak áradnak ki belőle.

Furcsa. Mintha megvert volna az a tekintet. Talán csak képzelődés ez, de úgy rémlik, mintha átnézne ide, hozzám. És érzem a könyves szempár vonagló sugarainak ütését a szívemen. Fáj.

A vad, gyűlölködő politikai harcok sivár zaja riasztja el a karácsonyi pásztordalokat. Egymásnak rontanak a nemzet legjobbjai, a nagyok és kicsinyek, marják, marcangolják egymást, mintha nem közös anyának neveznék ezt az áldott földet, amelynek szent neve: Magyarország!

Sötét bizonytalanságban borul a nemzetre karácsony éjszakája. És örökzöld fáján nem gyulnak mécsesek, a szeretet mécssei.

Oly rideg, sivár ez a karácsony, a nemzet karácsonya. Hazugság, hogy van, hazugság, hogy csakugyan karácsony. Ez a gyűlölködés ünnepe, a testvérek harcáé, amelynél nem volt és nem lesz borzasztóbb soha a világon. A testvérek harcából eredt az első bűntény a világon, ez bontotta meg első ízben az erkölcsi világrendet.

Szomorú karácsonyt értünk meg. Bár elmúlta, mint egy rossz álom, hogy ne térjen soha vissza többé, bár emléke is elveszne emlékezetünkől és ez a szent, magasztos ünnep visszanyerné a maga valódi, Istentől való ethikai lényegét: a szeretetet.

Ma a családi tüzhelyek körül kigyul a szeretet fája, ringassuk el lelkünket e mécses fényözönében, hogy e káprázatban ne lássuk meg a rideg, sötét valóságot. Talán így megtarthatjuk még lelkünknek hitét, szívünknek lappaingó szeretetét, amely ma már csak szép hazugságnak látszik. Ne engedjük szívünkbe surranni azt a sok árnyat, amely körülöttünk lappaingó és elnyelni készül a szeretet örök fényforrását. Emberek! Próbáljuk meg szeretni egymást!

Esküdtek az 1905. évre.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint esküdt-bíró, az 1905-ik évre az esküdtek névsorát következőleg állította egybe:

a) Rendes esküdtek:

Ács Ferenc Diszel, Adorján Sándor Sümeg;
Balogh Gyula, Balázs Béla Alsólendva, Bán

III.

Hát bekövetkezett. Az irodában észrevették az én örült szerelmemet. Már mutogatnak is rám. Egy leány ma reggel odaállt az ablak elé és kiöltötte rám a piros, hegyes nyelvét. Tüzes vassal szerettem volna leégetni.

Most már rajtam is nevetnek. Új téma vagyok. Ugy látom, új szenvedés is. Neki. Mert velem bosszantják most.

Tisztán látom. Rám mutatnak és valamit mondanak neki. Valami nagyon kegyetlen dolgot, mert ő újra sir. Csak ezt a sirást ne látán. Megőrjíti vele. Oh, nem bírom tovább. Átmegek és megvédem.

Már indulok is. Keresem a kalapon t. Oly ideges vagyok. Végre megtaláltam. Még egyszer átnézek. Mi az? Ó ott áll az ablakban. Rám néz. A tekintete, az arca, a haja, minden, minden mosolyog. Rám.

Hát nem sir? Hát tud mosolyogni is? Furcsa. Valami harag, bosszankodás támad a szívemben. Mintha megcsalt volna. Igen, megcsalt. Hiszen nem is csunya. Így, közel az ablak mellett, tisztán látom, hogy nem szeplős az arca s a vörös haja sem foltos. A villamos fény játéka tévesztett meg. És nevet. Hát mi közöm nekem hozzá? Olyan, mint a többi.

Bosszantó. Hát meri mondani, hogy van valami közöm hozzá? Azok a kikopott kabátú emberek ostobák, ha ilyet hisznek. Nem is sir... Söt nevetni is tud.

Leejttem a kalapot a kezemből és becsuktam az ablakot. A szobából kiszorult a köd...
Pakots József.

Pál Barabásszeg, Baboss Armin Salomvár, Bánfi Alajos Sümeg, Balasies József Sümeg, Barcza László Csabrendek, dr. Bárdi Ferenc Sümeg, Balkányi Ernő Alsólendva, Baly Béla, Berger József, Beczók József, Benkő József, Berényi Jenő Szentgrót, dr. Berger Béla, dr. Berger Sándor Tapoleza, Bakó Roland Tapoleza, Békefi Elek Zalakoppány, Bereczky Gyula Sümeg, Birkás József Szepezd, Bogay Ernő Besenyő, Bogay János Csabrendek, Bódy József, Böhm Vilmos, Borsos Sándor Andrásida, Braunstein Pál, Borbély György;

Czéder Gyula Ságod, dr. Czinder István;
Cságoty Ferenc Ördögheny, dr. Csák Károly, Csapó Kálmán, Csendes József Tapoleza, Cseh János Kisgörbő, Csertán László Nemesapáti, Csigó Ferenc Gulács;

Darnay Kálmán Sümeg, Dénes Sándor Sümeg, Dobrovics Miklós Diszel, Dörner Vilmos Szigliget, Duzár István, Deutsch Ferenc;

Egyed József Pakod, Egyed Bódi Zalabér, Eitner Jenő Sümeg, Ekler József, Ereki István Sümeg, Éles Károly Sümeg, Eörsy Gyula Alsólendva, Ellmann Ödön, Eisner József;

Faller József, Farkasovszky Endre Nova, Fatér György Sajtör, Felisch Antal Tapoleza, Fischer Gedeon Zalatárnok, Fitos Gáspár Nagylengyel, Fridrich István, Főcze József Csabrendek, Fuss Nándor Alsólendva, Frisch László Tapoleza, Farkas Márton, Faragó Béla, Fülöp József, dr. Fürst János Sümeg, Feleki Alajos Tapoleza, Forster Elek Gyulakeszi;

Gläser Gyula Szentgrót, Goldfinger János Csásbozsok, Graner Géza, dr. Grünwald Samu, Gróf Lajos Sümeg, Guttmann János, Gyarmati Vilmos, dr. Györfy Zoltán Tapoleza, György Ignác Balatonederics;

Hayden Sándor Szalapa, Hangay Géza, Hány József Csáford, Harangozó Lajos Tapoleza, Härter Ádám, Hladny Árpád Sümeg, Holeczapfel Gyula Tüskeszénpéter, Horváth János, Horváth József Dabroncz, Hirsch Lipót Tapoleza, Horváth Jenő Tapoleza, Hajmáty Ferenc Alsólendva, Heincz János, Handlery Gusztáv Tapoleza, Hajós Mihály Alsólendva, Hölszky Sándor Sümeg, Horváth Lajos Nyírad, Hajgató József Ságod, Herzeg József Andrásida;

Iványi Andor Alsólendva, Isó Ferenc Alsólendva, dr. Jámor Márton, Joós Antal Sümeg, Jusztusz Vladimir Zalalövő;

Kalup József Túrje, Kaszás Dezső Köveskál, Kaszás Kálmán Köveskál, dr. Kasztor Ödön, Kern Antal, dr. Keresztury József, Kiss Mihály Alsóbagod, Klaffi Alajos Sümeg, Kolezonay Antal Monostorapáti, Koronczy Ferenc Zalakoppány, Kozáry Gyula Tapoleza, dr. Kovács Vilmos Tapoleza, Kőszeghy Kálmán Aranyod, Krosetz Gyula, Karabélyos Elek Alsólendva, Keszler Aladár Tapoleza, Koller Ferenc Alsólendva, Koutnyek Ferenc Alsólendva, Kovács László, Köhler Ede, Kummer Gyula, ifj. Kiss József Túrje, Kayser Vilmos Bak, dr. Kayser Emil Bekeháza, Kócsa János Zalaszentgyörgy;

Lang Sándor Sümeg, Laux Rezső, László Dezső Rigács, id. Leszner Mór Tapoleza, id. Leszner József Tapoleza, dr. Laubhaimer Oszkár Alsólendva, Lázár Károly Sümeg, Lujzer Lajos Sümeg;

Marton Ede Kővágóörs, Márkus Ignác Sümeg, Maróti József Gyertyános, Mesterházy András Salomvár, Medgyesi Lajos, Mészáros Sándor Sümeg, Murkovits János Alsólendva, Marton Gyula Tapoleza, Marton László, Mihálovics Ferenc Lenti, Makasies Antal Csásbozsok;

Nagy Sándor Monostorapáti, Németh Zsigmond Szentgrót, Nagy Antal Szentgrót, Nagy Vince Kővágóörs, Nagy Antal, Nagy János, Nagyfi József, Németh Gábor, Nagy Ferenc Hóttó;

dr. Obersohn Mór, Ország Kálmán Alsólendva, Ódor Simon Zalaszentmihály;

báró Puthéany Géza Szigliget, Pollák Emil Alsólendva, Páukovich György, Petrik Gyula Alsólendva, Pék Vidor Sümeg, Pruska Ferenc Tapoleza, Puer István;

Rab József Csertalagos, dr. Rosenthal Jenő; Saáry Gáspár Diszel, Sanveber József Zalabaksa, Sárvári József Dabroncz, Simán István Zalaistván, Simon Zsigmond Alsólendva, Somogyi György Aranyod, Strausz Sándor Nagylengyel, Sümegi József Csabrendek, Sümegi Tivadar Sümeg, Semetke József Gógánfa, Sipos József Sümeg, Stephanek János Tapoleza, Simon István Nagypáli, Scheiber József Sümeg, Scholtz Károly Szentgrót, Sohár Kálmán Pusztakozmadombja, Soós Károly

Dedes, Stadel János Zalatárnok, Steiner Dávid Szentgrót, Stolezer Jakab Sajtör;

Szabó József öreg Cséb, Szücs Géza Diszel, Szekér Károly Salomvár, Szöllár István Kővágóörs, Szabó Dömötör Porszombat;

Takács Gyula Sümeg, ifj. Tarányi Ferenc Gyömör, Talabér Károly Sümeg, Tikk László, Talabér László Gyűrűs, Tiborcz István Sümeg, Tóth József Sümeg, Tóth Lajos Hegyesd, Török József Rédiés, Tivadar Ferenc Alsólendva, Toplak János Alsólendva, Tibola János Tapoleza, Tomka Mihály Alsólendva, Tamás József Boldogfa, Tuboly Zsigmond Osonkahegyhát, Tury József Bellatincez;

Udvardy Ignác, ifj. Ugi János Gógánfa, Ulrich József Tapoleza, Umszunsz Lajos Zalaszentmihály; Vortmann Benő Alsólendva, Vincze Albert Véged, Vizsy Boldizsár Nova, Vid Lajos Sümeg, Virius Vince Lesenczetomaj, Vidóczy Ferenc Csács, Vastagh János Tapoleza, Vörös Ferenc, Varga György, Vogel Richárd, Vértesi Sándor Zalaistván, Velics János Zalaerdőd, Vallner Károly Hegymagas, Vizmaty Lőrinc Ebergény, Voigt Ede, Wirkner Lajos Kerkakálócza, dr. Wollák Adolf Alsólendva, Varga Imre Páka; dr. Zalai Simon Tapoleza, Zathureczky Márton Zsigmondháza, Záborszky Géza, Zechmeister Viktor Náprátfá, Zsuppán Gergely.

b) Pótesküdtök:

Baján Ferenc, Baján József, Boronyák János Teskánd, Bita Károly, Boschán Gyula;

Czebe Károly;

Császár József, Csillag Miksa;

Dervarics Lajos, Dömötör Sándor;

Farkas Ferenc, Fangler Mihály, Fitos Márton, dr. Fürst Béla;

Gehér Károly Teskánd;

dr. Hajós Ignác, Hajik István, Hány Károly, Haléder Gáspár Csács, Heinrich Vilmos, Horváth Miklós, Horváth Béla, Hajmáty Imre, ifj. Horváth Jenő, ifj. Horváth József Szentersébethegy;

Ján Ferenc, Janda Ferenc, ifj. Juhász József, Jakabfy Lajos Kaszaháza;

dr. Kadák Pál, Kaszás Kálmán, Kiss Ágoston Bessenyő, Keszty Ferenc, Kovács István, Kósi István Csács, Kőrösy Sándor, Krosetz István, Kumi István Nagypáli;

Lakatos István, Lendvay László, Lázár Antal Kaszaháza;

dr. Marik Pál, Mattussek Richárd, Molnár Gyula Zalaszentiván, id. Molnár István Nemesapáti, Mondschein Samu, Morandini Tamás;

Nagy Ferenc Andrásida, Nagy Sándor, Németh György;

Oravecz Győző;

Papp Alajos, Pais Kázmér, Piritay Lajos, Pál János Neszelej;

Sebestyén Mihály Tapoleza, Skublics Károly Bessenyő, Slemmer Károly, Soroncz József, Stetka Péter, Stefanecz József, Schwarz Mór, Schmidt József, Schusztér Oszkár, Schütz Sándor;

Szakály István, Szakonyi József, dr. Szigethy Elemér, Szily Dezső Ollár, Szukics Gyula Zalaszentiván, Stekovics Mihály Csásbozsok;

Takács József, Tamás József Boldogfa, Tivolt János;

Udvardy Vince;

Vörös Gyula, Veisz Tivadar, Virág Sándor Szentgrót-polgárváros; Zsilinszky Sándor.

Képviselőtestületi gyűlés.

Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete f. hó 19-én Várhidy Lajos polgármester elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott.

A zalaegerszegi ág. ev. egyházközség kérelmére a képviselőtestület az építészeti bizottság részéről kijelölt helyen, a Kossuth Lajos-utca tengelyében, a Kórház kerítése mellett az építendő ág. ev. templom helyére névszerinti szavazással egyhangulag 325 négyzet-meter helyet engedett át ingyen.

Olvastattott a jogi és pénzügyi bizottságnak jelentése a város kint levő követeléseinek megvizsgálása tárgyában. A jelentést a közgyűlés tudomásul vette; örömmel győződött meg a közgyűlés a jelentés alapján, hogy az 1902 évtől fogva fenálló 20—20.000 K tanügyi hozzájárulásból 30.000 K lefiztetett, míg a fennmaradó 30.000 K kellő fedezetet nyer azokból a követelésekből, melyeknek még ebben az évben be kell folyniok; a bizottság az esedékessé

ner Dávid
 éza Diszel,
 Kővágóórs,
 nyi Ferenc
 k László,
 n Sümeg,
 esd, Török
 va, Toplak
 za, Tomka
 Boldogfa,
 ty József
 nfa, Ulrich
 zentmihály;
 eze Albert
 ajos Sümeg,
 zzy Ferenc
 rös Ferenc,
 esi Sándor
 d, Vallner
 Ebergény,
 álócza, dr.
 mre Páka;
 zky Márton
 echmeiszter
 onyák János
 ıla;
 itos Márton,
 háry Károly,
 os, Horváth
 if, Horváth
 bethegy;
 hász József,
 Kiss Ágoston
 István, Kósi
 setz István,
 Lázár Antal
 árd, Molnár
 tván Nemes-
 i Tamás;
 ndor, Németh
 ty Lajos, Pál
 blics Károly
 József, Stetka
 Mór, Schmidt
 ándor;
 dr. Szigethy
 s Gyula Zala-
 ozsok;
 ldogfa, Tivolt
 Virág Sándor
 gyülés.
 előtestülete f.
 ester elnöklésé-
 község kérel-
 zeti bizottság
 th Lajos-utca
 ett az építendő
 ti szavazással
 helyet engedett
 i bizottságnak
 teisének meg-
 t a közgyűlés
 dött meg a köz-
 az 1902 évtől
 tanügyi hozzá-
 t, míg a fen-
 t nyer azokból
 g ebben az év-
 g az esedékessé

vált városi követelésekből csupán egy 23 koronát kitevő tételt talált, mely nem vehető be, a többi követelés mind behajtható.

Ezzel kapcsolatban a bizottság javaslatához képest a közgyűlés megbizta a városi számvévőt, hogy a város tartozásait tartsa nyilván s azok esedékessége alkalmával a kiegyenlíthetőség esetéről-esetere a tanácsnak tegyen jelentést.

Olvastatott a villamos világítási bizottság jelentése eddigi eljárásáról és javaslata a villamos világítás behozatala tárgyában. A közgyűlés a terjedelmes jelentés tudomásul vétele mellett egyhangulag elhatározta, hogy a városi közvilágításra a villamos világítást alkalmazza; megbizta az eddigi bizottságot, hogy — mert a már megkísérlett pályázat eredményre nem vezetett — a Ganz és Társa céggel a házi kezelésre nézve a szerződést kösse meg, a megkötött szerződést felülvizsgálat végett a kereskedelemügyi miniszterhez terjessze fel s amennyiben ott ellenvetésre nem talál, végérvényes határozat hozatala végett terjessze az ügyet illetve szerződést jóváhagyás végett a képviselőtestület elé.

A közgyűlés tudomásul vette a városi tanács jelentését, mely szerint a telefon városunkban felállítván, a polgármesteri, rendőrkapitányi hivatalban, tűzoltósági laktanyánál, mező- és erdőéri állomásnál (téglagyár) és a gyepmesteri telepen kedvezményes távbeszélő állomás létesített.

A legtöbb adót fizető városi képviselők névsorát az igazoló választmány megállapítván, azt tudomásul vétel végett bejelentette. A betérjlesztett névsor szerint városunk virilista képviselői az 1905-ik évben: Zalaegerszegi takarékpénztár, Zalamegyei központi takarékpénztár, Szombathelyi püspökség, Zalavármegyei takarékpénztár, Gráner Géza, dr. Hajós Ignác, Legáth Kálmán, Kaszter Sándor, Schütz Sándor és Fia cég, Zalaegerszegi szövetkezeti önségélyező egyesület, Hajik István, dr. Czinder István, Weinberger H. és Fia cég, dr. Háry István, dr. Kele Antal, Fürst Benedek, Fischer Pál, dr. Obersohn Mór, Grünbaum Ferenc, Fridrich Márkus, Fenyvesi Miksa, Thassy Kristóf, Büchler Jakab, Izraelita hitközség, dr. Berger Béla, dr. Klein Lajos, özv. Hagymágy Gyuláné, Rosenberger Zsigmond, özv. Bilisits Józsefné, dr. Keresztury József, Deutsch Ferenc, Löwenstein Ignác és Jakab, Ján Ferenc, Dervarics Lajos. — Póttagok: dr. Isoó Jánosé, Stefaneoz József, Heinrich W. és L., dr. Szigethy Elemér, Ritscher Gyula.

Nagy István neszeleji lakossal a volt esemete kertből kihalított házhelyre vonatkozólag kötött adás-vételi szerződést a közgyűlés jóváhagyta.

Szalai Mária zalaegerszegi illetőségét a közgyűlés elismerte, míg Korein Karolinára, Varga Magdára és Tóth Lajosra nézve a városi tanács részéről beszerzett és előterjesztett adatok alapján megtagadta.

Válasz az emlékeztetőre.

A Zalamegye 49. számában egy tűzoltó emlékeztetőt irt a zalaegerszegi tűzoltó egyletről. Erre a cikkekre akarok válaszolni.

Nem tartom helyesnek, hogy a tűzoltó és parancsnoka saját belügyeiről a lapok hasábjain polemizáljanak. Válaszommal nem untatnám a közönséget, de minthogy az említett cikk az emberbaráti szeretet nyomán fakadó áldozatkészséggel felépített intézményünk miserábilis állapotát tünteti fel s annak csak kárára válhat, kötelességemnek tartom pusztán a tények felsorolásával válaszolni.

1. A múlt év folyamán két heti időtartamon át Limberger Lajos tűzoltó szergyári munkavezető a szertárban összes feckendőinket kijavította, a jelen év folyamán pedig a Seltenhoffer gyárból billenő szerkezettel, központi kengyelzáros szelepekkel egy új mozdony-feckendő szerzettett be.

2. A tolétra használható állapotba helyeztetett s ha tetszik, bármikor használható állapotban bemutatjuk.

3. Beszerzettett ez évben egy új feckendő, két új lajtos-kocsi, 35 méter nyomó, nyole méter szívó-tömlő; a tűzoltó csapat részére 47 öhöny 2000 korona értékben. Ezzel szemben az összes jövedelem, a város 1000 korona segélyét is beleértve, csak 1895 korona volt.

4. A város fogatai állnak a tűzoltóság rendelkezésére, de tüzvész esetén a törvény értelmében az összes fogatok előállíthatók. S ezenkívül a

város előterjesztésünkre a gyors kiszállításra versenydíjakat tűzött ki, az első feckendőnek a tűz semmihelyére szállításáért 20 K, a másodikért 10 K, az első lajt vizszállításáért 4 K és így tovább a 10-ik lajt vizig.

5. Miden szivattyus a szivattyu kezelésében, a mászó osztály pedig a mászó eszközök kezelésében kellő jártassággal bír, de ezen évben választmányunk elhatározta, hogy a csapatból egy arra alkalmas egyént 4 K napidíj és az utiköltség megtérítése mellett a budapesti tűzoltó tisztai tanfolyamra kiküld, sajnos azonban, hogy a felszólítottak a kiküldetést nem fogadták el.

1899-ben Budapestről egy tűzoltó szaktanárt hozattunk, aki egy hónapon át fáradozott a csapat kiképzésén és az akkor kiképzett tűzoltók mind tagjai testületünknek, tehát nem felel meg a valóságnak azon állítás, mintha a csapat teljesen kipézetlen volna.

Az egylet megalakulása óta, már 30 éve a gyakorlatok mindig a husvétii ünnepek után vették kezdetüket és minden második vasárnap tartattak, ez évben is így volt.

Ha mindezek dacára a csapat teljesen kiképzetlen volna, akkor nem a vezetőségben keresendő a hiba, hisz a gyakorlati kiképzésen kívül a magasabb fokú elméleti kiképzésben senki sincs gátolva, megfelelő szakkönyvek, tűzoltó szerek a szertárnál rendelkezésre állának, azokat minden tűzoltó haszrálhatja, csak jó indulat és akarat kell.

A mai parancsnokok már 20 év óta vezetői a csapatnak.

Habár szerettett intézményünket szívesen szolgáljuk, tisztességünket megtisztelőnek és kitüntetésnek tartjuk, de ha a közérdek azt kívánja, mi félreállunk, a tűzoltók joga a választás.

De most már engedje meg az „Emlékeztető” úr, tűzoltó bajtársam, aki a vezetőséghez interpelláló kérdéseket intézett, hogy én is hozzá kérdést és jó tanácsot intézhessenek.

Miesoda gyarló katonája az Szent Flórián-nak, aki nem tudja, hogy a moderna technika vívmányainak mindenben megfelelő új feckendők csillog szertárunkban, 2 új lajtos kocsi, 30 szívó 8 m. nyomó tömlő stb. 2000 K értékben szerzettett be ez évben?

Nem tudja azt, hogy a tűzoltók egyleti ügyeiket összejövételük, választmányi üléseik és közgyűléseiken szokták megvitatni s ha orvosolni való baj van, meg van arra ott a mód és alkalom, terjessze elő illetékes helyen reform terveit s ha bajtársai bizalmát bírja, azt választ-hatják, aki nekik kedves és a kiben bizalmukat helyezik, hisz övék a választási jog; ha pedig már egyetértésben van tűzoltó társaival, akkor ne hintsen konkolyt a tiszta buzába.

Különös, hogy e jobb sorsra érdemes intézménynek oly sok gáncsolója akad, de ha anyagi és erkölcsi segélyről van szó, nagyon kevesen maradnak.

A vést jelző rémes hangtól éjnek idejében álmaiból felriasztott tűzoltónak a veszedelmek közt teljesített munkáját könnyű másnap kipihelve fontolgatni.

Az ily eljárás nem segít ügyünkön, csakis a nemesen érző emberi szívben fellobbanó ügy-szeretet és áldozatkésztség lángja világíthatja meg azt az utat, amely intézményünk boldogításához vezet!

Egy tűzoltó parancsnok.

Karcolatok.

(Karácsonyi vásár). Szent karácsony hetében járom a boltokat. Megáldott az Ur egy esomó gyerekkel, akik egész decemberben a mi urunk Iézus Krisztust emlegetik, ami annyit jelent, hogy »papa végy valami szepet, okosat, drágát, hogy mindnyáján örüljünk szent karácsony ünnepén.«

Aki többszörös apa, az érzi, hogy milyen nagy erkölcsi súly nehezedik rá karácsony ünnepének közeledtével. Feltétlenül örömet kell szereznie, akármennyi gondba és pénzbe kerül is. S amint szóba kerül a pénz, az erkölcsi súly mellett az anyagit is észreveszi.

De teljes önmegadással és zsebbe mélyesztett kézzel járom a boltokat és válogatok a sok lim-lom között.

Mert bizony, ne szépítsük a dolgot, csupa lim-lom az, amit gyermekjáték alakjában elibénk raknak. Ugy érzem magamat, mintha Bécs városából kihányt, kidobott, régen megunt portékák között turkálnék s mintha a jól táplált gyárosok

simára borotvált képe gúnyosan nevetne felém minden kiraktból. Azon nevetnek, hogy ni ez a szegény, gyarló magyar milyen örömmel szedi össze a porontyainak azt a sok ostobaságot, amit ők már régen kimustráltak a raktáraikból s en gross dobnak a »Kelet« nyakára, amely Budapesten kezdődik, de Mandzsuriáig tart. A japánok már nem tartoznak bele, mert azok sokkal okosabbak. Maguk csinálnak gyermekeiknek játékot, asszonyaiknak esecesebecés s nem adóznak haszontalanságokért a külföldnek. Hasznot huznak a haszontalanságból is.

De mi gavallér nemzet vagyunk. Inkább fizetünk, mint spekulálunk, dolgozzunk. És megvesszük a lim-lomot.

Talán nem is volna a dolog annyira bosszantó, ha legalább azt a fáradságot venné magának a tisztelt gyerekjátékgyáros és esecesebecse spekuláns, hogy a magyar pénzért a magyar izlésnek is hozna valamelyes áldozatot s igyekeznék legalább olyant adni, ami új, ami megéri a pénzt.

A legközségesebb játék, a mindennapi joujou mind idegen, nemcsak származására, hanem alakjára nézve is. A dísz tárgyakat lépten-nyomon meg lehet találni a germán ornamentumok motívumait, ellenben magyar izlésű tárgyat ugyan nem talál senki.

Egy eukortartón ott ékeskedik Wotan; a szarv kürtön Unbertus alakja látható s azokon a kockákon, amelyekből a gyermekek képeket raknak össze, Faust dr. úr és Frathen kisasszony alakjai vannak megörökítve!

Feltétlenül el kell e hinnünk, hogy mindaz, ami nem itthon készült, jó és drága s ami nem a mi izlésünk szerint készült, szép és művészi?

Alig van valami új, valami meglepő játék, ami a gyermeket leköthetné. A régi sablonra készült dolog valamennyi. A társasjátékok csupa éskaságok, amelyekben alig van leleményesség. A régiék megunt variációi, amelyeket a kultur népek már nem használhatnak.

Franciaországban pályadíjakat tűznek ki a leg-sikerültebb gyermekjátékra s évenként van valami újdonságuk, amelyet azonban a németek gyűlölnék, tehát terjedésének lehetőleg útját is állják, nehogy elhárítsa tőlük a keletet.

Magyarországon a gyermekjáték ipar nagyon kezdetleges; de ami van, az sem tud boldogulni. A bártfai gyártmányok eléggé versenyképesek, de mégsem keresettek. A kereskedésekben elvétve akad belőlük egy-két darab.

Egyik legkeresettebb ajándéktárgy a könyv. Csak az a baj, hogy a jó magyar könyv megfizethetetlen drága; az olcsóbb fajta pedig annyira selejtes, hogy nem érdemes megvenni. A szép táblákat fére munkákra pazarolják s a táblával becsapják a jóhiszemű szülőket.

Örömmel vettem meg néhány kötet mesekönyvet, olcsó pénzért. Hála Isten, gondoltam, Magyarországon is olcsóbb lesz a könyv, mert többen veszik. Mikor azonban elolvastam az »Andersen meséi« című kötetet, a legöszintebben boszankodtam. Először is azokat az ostromba történeteket, soha sem mesélte Andersen, tehát hazugságmar a címe is; másodsor olyan magyarsággal van írva, vagy fordítva, hogy megborsózik tőle az ember háta. Csalnak még a könyvvel is, még a névvel is.

Igy szoktunk mi, magyar apák és anyák, karácsonyi vásárt csapni. Megvesszük a nyugatról kiszórt szemetet s ráadásul megcsaljuk magunkat is, gyermekeinket is.

Sokszor eltűnök azon, hogy mire való az a sok kamara, biztos, hatóság, szövetség, mikor semmit sem lát meg s amit meglát, azt sem akarja orvosolni? Lám, másutt még a gyerekjátékok kérdésébe is beleavatkozik a kormány s a tudományos akadémiák nem restelnek az ifjusági irodalommal foglalkozni. És karácsonykor viszik ki a milliőkat, hozzák be a sok lim-lomot, mert a magyarnak így is jól van.

Soproni kereskedel mi és iparkamara köréből.

A 38. kir. szab déli vaspályatársaság az 1905/6. években szükséges 170.000 drb. vasúti tölgytalpa szállítására hirtelen pályázatot az ajánlatok benyújtási határideje f. évi december hó 30-ika.

A részletes feltételek kamaránk hivatalos helyiségében is megtudhatók.

Sopron, 1904. évi december hó 7-én.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Hirek.

Evang. Istentiszteletek az ünnepekben. Az evangélikus ünnepi istentiszteletek a gymnasium II-ik emeletén levő imateremben a következő sorrendben tartatnak meg: *Karácsony elsőnapján* d. e. 10 órakor istentisztelet, utána urvacso-osztás. Délután 1/2 órakor írásmagyarázat. *Karácsony másnapján* d. e. 10 órakor istentisztelet, utána urvacso-osztás. *F. hó 31-én este* 4 1/2 órakor 6 év esti istentisztelet szent beszéddel. *Újévnapján* d. e. 10 órakor istentisztelet utána urvacso-osztás. Délután 2 1/2 órakor írásmagyarázat.

Kinevezések. A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter *Grész Ernő* csáktornyai áll. tanítóképző intézeti segédtanárt a IX. fizetési osztály 2-ik fokozatába rendes tanárrá kinevezte. A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság *Andor István* zalaegerszegi m. kir. díjtalan adóhivatali gyakornokot ugyanazon adóhivatalhoz díjas gyakornokká nevezte ki. A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság *Domján József* érettségi vizsgálatot tett zalaegerszegi lakost a zalaegerszegi m. kir. adóhivatalhoz, *Polgár Gyula* érettségi vizsgálatot tett keszthelyi lakost a keszthelyi m. kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká kinevezte. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Alszegehy Alajos* és *Fischer Endre* csáktornyai állami polgári iskolai rendes tanítókat a IX-ik fizetési osztályba, *Szathmáry Károly* tanítót a balatonfüredi állami felső népiskolához, *Egry Fanni* keszthelyi állami polgári leányiskolai tanítónőt, *Kelemen János* a csáktornyai állami polgári iskolához berendelt állami elemi iskolai igazgatótanítót, okleveles polgári iskolai tanítót, *Balázs Márton* zalaegerszegi állami felső kereskedelmi iskolai helyettes tanítót a X-ik fizetési osztályba rendes tanítókká nevezte ki; *Konkódy Teréz* pedig a csáktornyai állami polgári leányiskolához rendelte ki.

Plebánia betöltés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek, mint a vallásalap képviselőjének, szabályszerű bemutató levele alapján amegüresedett gyömörői plebánia javadalmat a veszprémi megyés püspök *Hankó András* tabi segédlelkésznek adományozta.

A vármegyei községjegyzői nyugdíjintézeti választmány Csertán Károly alispán elnöklésével f. hó 22-én ülést tartott, amelyen *Puly Gábor* zalatárnoki körjegyzőt a kérvényéhez esatolt járás orvosi bizonyítvány alapján nyugdíjazta.

Segédlelkészek elhelyezése. A veszprémi megyés püspök *Gergyessy Ferenc* ideiglenes gyömörői admisztratorát a plebánia vezetésétől felmentette és Gógánfára küldötte segédlelkésznek. *Wachter János* pápateszéri segédlelkész hasonló minőségben Tabra helyezettetett át.

A villamos villágítás. Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete elhatározta, hogy megteszi a lépéseket a villamos világítás behozatala iránt. A kiküldött bizottság már tárgyalásokat folytat a Ganz gyárral, amely Magyarországnak e szakban legelsőbbrendű vállalata a valószínű, hogy a jövő héten a gyár igazgatója lejön Zalaegerszegre, hogy a közelebbi részletekről tájékoztatást szerezzen. A fejleményeket figyelemmel kísérjük s azokról a közönséget tájékoztatni fogjuk. Miután többen vannak, akik a gázvilágítás mellett kardoskodnak, minden kommentár nélkül közöljük a magyarországi villamos telepek és gázgyárak statisztikáját. Villamos világítás van a következő városokban: Arad, Balatonföldvár, Békés-Csaba, Békés-Gyula, Beszterezbánya, Bonyhád, Budafok, Budaörs, Budapest, Csáktornya, Datta, Déva, Eger, Eperjes, Erzsébetfalva, Esztergom, Feketealom, Fiume, Gibárt, Gölnicbánya, Gyertyószentmiklós, Győr, Gyulafehérvár, Halas, Hatvan, Herkulesfürdő, Hódmező-Vásárhely, Igló, Ikervár, Jád, Jolsva, Kaloosa, Kaposvár, Karánsebes, Kassa, Keeskemét, Kismárk, Kismarton, Kisvárd, Léva, Losonez, Lúgos, Makó Marosvásárhely, Mátészalka, Máramaros-Sziget, Miskolc, Mohács, Munkács, Nagybecskerek, Nagykanizsa, Nagykároly, Nagyszében, Nagyvárad, Nyíregyháza, Pápa, Pécs, Pelsüzc, Pinkafő, Poprád, Pozsony, Rimaszombat, Rozsnyó, Salgótarján, Sátoralja-Ujhely, Segesvár, Siófok, Sopron, Soroksár, Szabadka, Szatmár, Szeged, Szegzárd, Székesfehérvár, Szentes, Szolnok, Szombathely, Temesvár, Torda, Ungvár, Zenta és Zimony. Gázvilágítás pedig a következő helyeken van: Baja, Brassó, Budapest, Deb-

reczen, Fiume, Győr, Kassa, Kolozsvár, Komárom, Miskolc, Nagyvárad, Nagyszombat, Nyitra, Pancsova, Pécs, Pozsony, Selmeczbánya, Sopron, Szabadka, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely, Temesvár, Ujpest és Ujvidék. E szerint tehát 83 villamos teleppel szemben 26 gázgyár van Magyarországon. — Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a jövő tavasszal is egész sor villamos telep épül Magyarországon úgy, hogy a városi és községi villamos telepek száma már a jövő évben meghaladja a százat, míg gázgyár az utóbbi 3 évben egy sem épült Magyarországon. — Pontosnak tartjuk azt is megemlíteni, hogy oly nagyobb városok, a hol régi gázgyárak vannak, szintén kénytelenek voltak villamos telepeket létesíteni, ilyenek: Arad, Budapest, Fiume, Győr, Kassa, Pécs, Pozsony, Sopron, Szabadka, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely, Temesvár és tavasszal épül a kolosvári elektromos telep is. — A gázgyárral rendelkező városokat részint iparfejlesztési szempontok, részint pedig a közönségnek a világítás iránti hajlandósága indították arra, hogy a legmodernebb hajtóerőt, s a legegészségesebb és legkényelmesebb világítási módot villamos telepek létesítése által a közönség rendelkezésére bocsássák.

Eljegyzés. *Gyenes Pál* nagykanizsai törvényszéki albiró eljegyezte *Szalay Gizi* kisasszonyt, *Szalay Lajos* nagykanizsai ügyvéd kedves leányát.

Megerősítés. A veszprémi megyés püspök *Köberl Gyula* káptalanbírói osztálytanító megválasztását megerősítette.

A zalaegerszegi szepítő egyesület Várhidy Lajos alelnök elnöklésével f. hó 18-án közgyűlést tartott, amelyen alelnök bejelentette dr. *Jankovich László* grófnak az elnöki állásról való lemondását; tekintettel arra, hogy az el-távozott elnök az egyesület megalakítása körül kiváló érdemet szerzett az egyesület érdekeit mindenkor nagy buzgósággal támogatta, a választmány indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy első elnökének érdemeit megörökítendő, a Kalváriától a Jánkáig vezető sétányt nevével nevezi el. Ugyancsak a választmány javaslatára a közgyűlés a Jáku utcaútól a fürdőhöz vezető sétat helyet néhai *Skublics Jenő* nevével nevezi el, mint aki városunk ügyei iránt oly meleg érdeklődéssel viseltetett s aki egyik pénzügyintézetünk létesítésében nagy tevékenységet fejtett ki. — Majd felolvasták az elnöki jelentést, mely beszámolt az egyesület múlt évi működéséről. — A számvizsgáló bizottság nevében dr. *Csák Károly* olvasta fel a jelentést, mely szerint az 1903/4. évben a bevétel 1129 K 40 f, a kiadás 812 K 32 f, s így a pénztármaradvány 317 K 08 f. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a kint levő hátralékos tagsági díjak s egyesületi követelések behajtása tárgyában a szükséges intézkedést megtette. — Majd megállapította a közgyűlés az egyesület 1905-ik évi munkaprogramját. Végül az üresedésben levő elnöki állásra *Hertelendy Ferenc* főispánt, a pénztárosi állásra pedig *Magyar Lajos* városi pénztárost választották meg.

Iparhatósági megbizottakul f. hó 18-án tartott választás alkalmával megválasztottak: *Augenfeld Gyula*, *Bakó Lajos*, *Baján József*, *Bőrcz János*, *Dergács Gyula*, *Berger József*, *Füredi Béla*, *Ján Ferenc*, *Horváth Győző*, *Miklós János*, *Mondschein Lajos*, *Gráner Izidor*, *Háry Károly*, *Hencz György*, *Hunyady Sándor*, *Mittli Sándor*, *Takács István*, *Unger Antal*, *Vizlendvay József*, *Vörös Ferenc*. Póttagok: *Lendvay László*, *Keszly György*, *Kovács Vendel*, *Türk Mihály*.

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete f. hó 17-én *Vécsy Zsigmond* polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, amelyen tudomásul vették, hogy *Franz Lajos* örökösai elhunyt atyjuk emlékére a városi szegényalapra 2000 koronát adományoztak. Dr. *Lőke Emil* és társai városi képviselők indítványára a közgyűlés azoknak a városi tisztviselőknél, akik a fizetés szabályozásánál kellő elbánásban nem részesültek, fizetését pótlólag rendezte, valamint a városi irnokokét is. A közkórházi alkalmazottaknak tíz százalékos drágasági pótlékot szavazott meg a közgyűlés.

Csáktornya nagyközség képviselőtestülete f. hó 17-én tartott közgyűlésén a községi helypénzeszedési jogot a 3 ajánlatot tevő közül *Margetics Tamás* csáktornyai lakosnak adta ki évi 9.996 K bérért. Az 1905. évre *Szilágyi Gyula*, *Gráner Miksa*, *Heinrich Miksa*, *Hirschmann Adolf*,

Ivacsics Igeác, *Lóbl Rezső* és *Czvetkzsvics Antal* képviselőket választották meg a számvizsgáló bizottság tagjaiként. Névszerinti szavazással egyhangúlag elhatározták, hogy a *Friedl József* által lefizetett 36.000 koronát a osáktornyai három takarékpénztárban egyenlő arányban a községi törzsvagyong javára elhelyezik.

A nagykanizsal önkéntes tűzoltó egyesület f. hó 20-án annak emlékére, hogy *Knortzer György* tűzoltó főparancsnok negyedszázada tagja a tűzoltó egyesületnek, diszközgyűlést tartott, amelyen a társadalom minden rétege szép számban volt képviselve. A diszközgyűlést *Lengyel Lajos* városi főjegyző, az egyesület elnöke nyitotta meg; lelkes szavakkal méltatta a jubiláns érdemeit s indítványára azt jegyzőkönyvbe iktatja. A lelkesedéssel hozott határozat után öttagú küldöttség ment a jubilánsért, akit beléptekor lelkes éljenzéssel fogadtak s a választmány nevében az elnök üdvözölte s közölte vele a közgyűlés határozatát. A város közönsége nevében *Vécsy Zsigmond* polgármester üdvözölte, míg a bajtársak nevében dr. *Friedl József* ügyvéd, végül ugyancsak a bajtársak nevében szót *Brück Sándor* és leleplezte a képet, a mely az egyesület tagjait ábrázolja, közösen a főparancsnokkal; majd az ünnepeltnek és *Schavel János*, *Taschner Felix* és *Mautmann Ede* tűzoltóknak a mellére tűzték a szolgálati érmet. Az ünnepelt meghatva mondott köszönetet a szives óvációért azzal az ígérettel, hogy jövőre is odaadó buzgósággal fáradozik az egyesület érdekében.

Fáklyásmenet Sümegen. A sümegi ellenzéki polgárok fáklyás menetet rendeztek e hó 20-án *Eitner Zsigmond* országgyűlési képviselő tiszteletére. A menet a polgári olvasóköriől indult el a vasuti állomás felé. A vonattal érkezett képviselőt *Németh János* plébános üdvözölte. A fogadtatás után nagy tömeg kísérte *Eitner Zsigmond*ot hazáig.

Hangverseny Csáktornyan. E hó 17-én Csáktornyan sikerült hangversenyt rendeztek. A műsor első pontja gyanánt *Sárközi Sándor* zenekara az „Ördög Róbert” dalműből játszott néhány részletet. *Kelemen Jánosné* urnó magyar népdalokat énekelt; *Zakal Margit* urhölgy *Liszt Ferenc IV.* rapsódiáját játszotta mesteri fel-fogással. *Láng Terus* urhölgy *Endrődi Sándor* nak „Celli bucsu” című költeményét szavalta. A hangverseny minden pontja kitűnően sikerült. Az élvezetes estét tánc zárta be, amely reggelig tartott.

A csáktornyai járás községi és körjegyzői megalakították a járási jegyzői egyesületet, amely 21-én tartotta alakuló közgyűlését. Elnök lett *Belec Ede* (Stridó); jegyző *Földes Imre* (Muraszentmárton); pénztáros: *Dénes Béla* (Csáktornya); választmányi tagok: *Kornfeind Nándor* (Drávavásárhely) és *Plichta Béla* (Csáktornya).

Vizsgálat a tapolcai m. kir. vncellériskolánál. F. hó. 19-én volt a tapolcai m. kir. vncellériskolai növendékek vizsgálata, melyen a zala-megyei gazdasági egyesület képviselőtében báró *Pnteaný Géza* jelent meg. A vizsgálatot *Tuss Antal* intézeti igazgató vezette. A növendékek általában igen szépen és értelmesen feleltek; tekintve a tanév elején magukkal hozott csekély ismeretet, dícséret és elismerés illet az intézet tantestületét, hogy egy év leforgása alatt nemcsak az okszerű gyakorlati munkákra és a szakszerű elméleti ismeretekre oktatják ki őket, hanem az év elején sokszor a legelemibb illet tudás nélkül bevonult növendéket a tanév alatt tisztességtudó, szorgalmas polgárrá nevelik. A vizsgálat befejeztével *Tuss Antal* igazgató buz-dító beszédet intézett a növendékekhez, szorgalomra, becsületre és hűségre inti őket, — majd kiosztja a „Nagykanizsai Gazdasági Takarékpénztár” által adományozott 2 db 10 K-ás aranyat a két legjobban felelt növendéknek, *Hajdu Sándor* és *Lendvay Mihálynak*.

Újévi üdvözlések megváltása címén *Udvardy Ignác* felsőkereskedelmi iskolai igazgató a felső kereskedelmi iskolai segítő egyesület javára 6 koronát, *Kászonyi Mihály* polgári leányiskolai igazgató a Karácsonyfa egyesület javára 5 koronát, *Udvardy Vince* főgymnasiumi tanár a karácsonyfa egyesület javára 3 koronát, *Bencsik János* főgymnasiumi tanár a jótékony nőegyesületnek 5 koronát adományozott.

Vasuti előmunkálati engedély meghosszabbítása. A kereskedelemügyi miniszter *Barthalos István* ügyvéd, pápai lakos részére a MÁV Körmen-d állomásától *Nádasd*, *Rimány*, *Háshágy*, *Zalalövő*,

Káloca és Baksa esetleg Nova irányában a dunántúli h. 3. vasutat Csömödér illetve Rádics állomásáig, továbbá Zalaegerszeg állomásáig, úgy szintén Rimányból Nagyrákos és Óriszentpéter érintésével Muraszombatig és folytatolag Radkersburg irányában az ország határáig vezetendő gőzmozdonyú h. é. vasuti vonalra kiadott engedély érvényét további egy évre meghosszabbította.

Elfogott pénzhamisítók. A zalaegerszegi piacon már évek óta sok hamis pénz forog. A rendőrségnek 1901 évben tünt fel először a sok hamis pénz, meg is kísérelték azok eredetét kipuhatolni, de nem sikerült. A nyomok mindig vidékre vezettek s legutóbb az a gyanu is felmerült, hogy Veszprémmegyéből, Devecser vidékéről kerülnek ide a hamisítványok. Ezelőtt három évvel a városi hatóság két fővárosi detektívvel is nyomoztatta a pénzhamisítót, gyanuba is fogták Szőke Antal vincellért, akit a rendőrség előállított, de a nyomozás eredményre nem vezetett. A hamis pénz pedig mindegyre szaporodott. A pénteki hetivásáron egy asszonynak husz koronás arannyal fizettek. Az arany pénz hamis volt. Ez az asszony vezette nyomra a rendőrséget. Meg tudta mutatni, kitől kapta a hamis aranyat. És kislát, hogy mégis Szőke Antal a pénzverő. Szőke az 1883 évi zavargásokban való részvétel miatt két évi fegyházra ítéltetett s valószínűleg a fegyházban szerezte meg a hamis pénz gyártáshoz szükséges előismereteket, amelyeket itthon értékesített. A rendőrkapitány még pénteken házkutatást tartott Szőkéknél, akik Hajmáshy Ismerek a városon kívül fekvő pajtájában laknak. És megtalálták a gipsz mintákat, valamint a többi eszközöket, amelyek sokkal primitívebbek, mint maguk a hamisítványok. Szőke nyírfakéreg hajlított gömbölyűre, ebbe öntötte a gipszet, amelybe egy jó pénzdarabot tett bele. Ennek a lenyomatába öntötte az ólmot, vagy rézöntvényt. Az anyagot kopott szódavizes üvegek ólomfejből állította elő, gyártott 1, 2, 5 koronás ezüst és 20 koronás arany pénzeket, amelyeknek körirata elmosódott, vagy teljesen hiányzik, de mégis alkalmasak arra, hogy különösen a piacon járó falusi népet megtéveszték, mert egyébként nagyon jól sikerültek. Szőke eleinte tagadt, de mikor megtalálták a mintákat egy harisnyaszárban, bevallott mindent. Valószínű, hogy neje is részes a hamisításban s hogy a vidéken társaik is vannak. Ezeket erőlyesen nyomozzák.

Új tizkoronás bankjegyek nyomása van folyamatban. A munkálatok annyira előrehaladtak, hogy a jövő év február havában már közkézre is boesajtták őket. 160 millió korona értékűt nyomnak.

Fajbaromfi kiosztás. Tallián Béla földművelésügyi miniszter Dióskál és Egeraracs községei kiscsászának különféle fajbaromfi tenyésztőanyagot engedélyezett.

Megvadult lovak. Békésen állodogált a minap egy vidéki koesi a piacon. A koesis elfeledte az istrángokat levetni arra az időre, míg maga benjárt valamelyik üzletben. A csendben szundikáló lovak hirtelen megijedtek valamitől és örülten száguldottak ki a Kossuth utcán. Utközben ketté tört a koesi; felét elhagyták és felével tovább rohantak, míg végre sikerült őket elfogni. Szerencsére nem történt nagyobb baj. A gondatlan koesis ellen megindították a büntető eljárást.

Szólósgazdák figyelmébe ajánljuk, hogy a földművelésügyi miniszter 1905. évi január hó 16-tól január hó 28-ig terjedő időben a budafoki pince-mesteri tanfolyam helyiségében naponként délutánként megtartandó borkezelési tanfolyamot rendez oly célból, hogy nagyobb önálló bortermelő vagy azoknak gazdatisztjei a legszükségesebb elméleti és gyakorlati borkezelési ismereteket elsajátítsák. A tanfolyam díjmentes. A tanfolyamon leendő részvétel végett közvetlenül nevezett iskola igazgatóságához kell fordulni.

Fizetési halasztások az ex-lex időből származó adóhátralékokra. A pénzügyminiszter 104.271. sz. a. kiadott rendeletével megengedte, hogy mindazok, akiknek évi adója a száz koronát meg nem haladja és az ex-lex idejéből származó hátralékok befizetésére adandó halasztásért az eredetileg kitűzött határidő alatt nem folyamodtak, tekintettel a folyó évi rossz termésre, 1905. szeptember hó végéig fizetési halasztást nyerhetnek, ha ez iránt az illetékes pénzügyigazgatóság útján legkésőbb folyó hó végeig folyamodnak.

Ritka alkalom! A Bertány-féle szombathelyi ékszer-üzlet összes raktáron levő arany, ezüst, ékszer, óra és minden ezen szakmába tartozó árutárgyait a felszámoló bizottság Bécsáron, esetleg azon alóli árban végeladás útján szabad kézből eladja. Az árak egy tömegben, avagy kiválasztandó csoportokban, végül egyes darabként is eladtnak Szombathelyen, Berzsényi Dániel-utcai fizethelyiségben.

Bekövetkezett a tél. Mult esütörtökön, e hó 22-én hivatalosan beköszöntött a tél. A nap a Bak csillagzat jegyébe lépett s ezzel megkezdődött a napok hosszabbodása. Eddig elég enyhe időjárás volt. A hőmérő egyszer mutatott 5 fokot zerus alatt. Fekete karácsonyunk van, kilátásunk lehet arra, hogy fehér husvétünk lesz.

Egy éves méncsikok vásárlása. A gazdákörzség figyelmébe ajánljuk, hogy az államtenyésztési célokra egy éves méncsikokat vásárol, melyeknek vásárlása a jövő 1905 évi január hónapban eszközöltetik. A vásárlásokat ott ejtik meg, a hol egy tulajdonosnak legalább négy sajátnevelésű egy éves méncsikója van és ezeknek eladását bejelenti.

Január havi arany-árkeletpótlék megállapítása A vámlételeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál szedendő árkeletpótléket 1905. évi január hóra a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok es. kir. pénzügyminiszteriumával egyetértőleg 19 1/2 %-ban állapították meg.

Egy zalaegerszegi uri család sziveségére kéri azt az uri nőt, vagy uri embert, aki december 27-én, kedden, vagy 28-án, szerdán, bármely vonattal Bécsbe utazik. — Bővebbet a szerkesztőségben.

A legjobb minőségű Dreher-féle kőbányai udvari sört csapolnak ma és ezután mindennap a „KORONA” szállodában.

Kiadó lakás. A „Szent-Háromság”-hoz címzett gyógyszerár fölött levő emeleti lakás, mely 5 szoba és mellékhelyiségekből áll, február 1-ére kiadó. Az öt szobából kettő külön bejárással bír, úgy hogy a két szoba garçon lakásnak alkalmas és a lakás a város közepén való fekvése miatt mindig könnyen kiadható. Felvillágosítás ugyanott.

Sportélet Karakó-Nyomoródon.

Egy évtizeden keresztül a számokat vizsgáltam a pénzügyminiszteriumban, de még mindig csak számtiszt volt a címem. A titullal nem sokat törődtem volna, de ennek megfelelő volt a fizetésem is; ez pedig határozottan bántott.

Nagy elkeseredésemben arra a gondolatra vetemedtem, hogy házasság által próbálkozzom jobb módhoz jutni és karriért csinálni.

Felesaptam tehát házasságszédelőgőnek.

Nem ment valami könnyen a dolog.

Az emberek előítéletesek s a kisasszonyok szörnyen válogatósak.

Az első kísérletem, amellyel egy békés, de vagyonos házmester családjába akartam betörni, borzasztó kudarcra végződött. A kisasszony nem volt fiatal, amit abból gyanítottam, hogy a mama állítása szerint a staffirung már tíz éve hogy elkészült s a székreényekben várt gazdára; ellenben a szépsége valamivel kevésbé volt teljes, mint a kelengye.

Tekintettel arra, hogy én kopasz voltam s az arcmonom nyomatok hagyott a himlő, amitől bajszom nagyon angolosan nőtt; ő pedig kissé sandított s az a füresa szokása volt, hogy az egyik cipőjén öt ujjnyi vastag talpat hordott: nem sokat vethettünk egymás szemére. Meg is egyeztünk hamar. A papa azonban borzasztó vallatásnak vetett alá.

Mindenekelőtt családi viszonyaimra volt kíváncsi. Miután pedig csak annyit tudtam mondani, hogy a papámat sohasem ismertem s ama bizonyos hajókötél, amely az ismeretlen apákát le szokta ütni, engem is árvává tett; a mamám azonban már régen meghalt s nekem hat tuat sajátkezüleg kötött harisnyán kívül egyéb örökséget nem hagyott; egyszerűen azt mondta; minden jött mintnek nem adhatja a leányát.

Hogy valami nagyon lesújtott volna a kiutasítás, azt éppen nem mondhatnám.

Fütyülve ballagtam hazafelé. Azt fütyültem, hogy „Szegény anyám, ha tudta volna.” Így adtam kifejezést a fiú szeretetnek s a házmester aljassága felett érzett méltó felháborodásnak.

Hamarosan áttértem egy vagyonos özvegy ostromlására. Ennek a férjét ütötte le a hajókötél, tehát ostoba előítéletekkel nem vesződött.

A módórom s a ruházkodásom nem tetszett neki. Gyengéden tudtomra adta, hogy csak elegáns emberhez szeretne feleségül menni. Hamarosan elegáns lettem. Hat szabónál dolgoztattam, hitelre s mikor már tetőtől-talpig urnak éreztem magamat, megkértem a kezét.

Az ajánlat megtisztelő volt reá nézve, miután azonban időközben egy gazdag nagybácsija Budapestre tette át a lakását, a nagybácsi pedig elvi okokból ellenzi a házasságot, ennél fogva egyelőre kénytelen volt lemondani a boldogságról.

Elkeseredtem. Szemrehányásokat tettem neki, végre pedig azt követeltem, hogy fizesse meg az elegánciám árát. Ő az oka, hogy adósságokba keveredtem s minden utcasarkon egy szabó leselkedik rám.

Ennek a szerelmi históriának az lett a vége, hogy görbe lábú majomnak nevezett ki az ideálm s én odább álltam.

De senki sem tudja, minek köszönheti a boldogságát. Én annak köszönhetem, hogy két helyről kidobtak s hogy az elegancia adósságokba sodort.

Elvettem feleségül az egyik szabóm özvegyét, imádott Amáliám, aki szerető szívére és ötvén esztendején kívül sok ezer forintot hozott a házhoz.

A kollégáim irigyelték a boldogságomat. A hivatalos órák csendje alatt valamelyik asztal mellől gyanus mekegés hallatszott; néha nemesi címert rajzoltak az asztalomra egy irtózatoss kecskével; ha valamelyiknek új ruhája volt, tőlem kért szakértői véleményt.

Egy darabig csak türtem a bolondságaikat, de végre is sok ami sok. Megegyeztünk imádott nőmmel, hogy vidékre helyeztettem át magamat s urak leszünk.

Igy kerültem én Karakó-Nyomoródra, ebbe a csendes kikötőbe, ahol életem hányatott hajója végre megpihent.

Nagy tekintélynek örvendek. Imádott nőm hat nőegyletnek választmányi tagja, én pedig kiveszem részemem minden társadalmi mozgalmából.

Mert ne tessék azt hinni, hogy a kisvárosi ember elmarad a világtól. Sőt saját külön világa van, amely kellemesebb, mint a nagyvárosok ideges élete.

Elmondok önöknek egy kis epizódot, hogyan karolunk mi fel minden új és életrevaló eszmét.

A minap a délelőtti sörözésnél egy előkelő idegent vezetett be a polgármester.

Tudnivaló dolog, hogy a kisvárosi ember elsőrangú szórakozása a sörözés. Nem azért, mintha a sört szeretnének, hanem mert minden közügy és társadalmi mozgalom a söröző asztalánál csirázik ki. Onnét indulnak el az eszmék hódító utjukra; ott dől el a haza sorsa, sőt a nemzetközi politika szála is ott bogoztatnak szét. Szóval ott székél a közvélemény. Miután pedig a város vezetőinek a közvéleményt ismereniök kell, ezek természetes, hogy az egész rendezett tanácsnak hivatalos kötelessége délelőtti tizenegyétől harangszóig sörözni. Az asztaltársaság meg nem választott, de hallgatóságosan elismert elnöke a polgármester, akin hála Isten nem látszik meg, hogy a rendezett tan. város rendezetlen anyagi viszonyai miatt minden végrehajtást szenvedő szídjá.

A polgármester által bemutatott előkelő idegen Karakó Béni névre hallgat. Nagy, atléta természetű ember. Foglalkozására nézve úr, mellékesen azonban biztosítási ügyletek kötésével is foglalkozik. Egyébként birtokot keres a vidéken s hónapokat szándékozik itt tölteni. Sok éltre való eszmét pendített meg a polgármesternek s a rendezett tanács többi tagjainak, amelyeknek megvalósításához nem kell pénz, csak jóakarát. Aki ismeri Karakó-Nyomoródi viszonyait, tudhatja, hogy akarat van, pénz ellenben nincs.

Az előkelő idegen hamarosan hangadó lett a közvélemény asztalánál, bejárás lett a családokhoz, beiratkozott a kaszinóba s az alsósban elnyerte a pénzünket.

Eszméi azonban voltak.

Egyszer, sörközi állapotban, a sportról értekezett.

— Tudják uraim, mi hiányzik innét? A sport. Önök megölik magukat evvel az életmóddal. Egész nap dolgoznak az íróasztal mellett, azután leülnek sörözni, kártyázni. Hiszen így elsatnyul a vér, elpetyhüdnek az izmok.

Hát az igaz, hogy sokat sörözünk, sokat kártyázunk, de mit csináljon az ember?

— Sportolni, uraim, sportolni. Lovaglás, vívás, uszás, football, bicikli. Százféle eszköze van a sportnak.

A gyógyszerész nagyon lelkesült az eszméért. A gyógyszerészek mind nagy sportférjak. A pedagógusok között is akadt híve az eszmének, az aludt vérű hivatalnokokat pedig felrázta télenességükből a tette hívó szót: Sport klubot Karakó-Nyomoródnak.

Megalakítottuk a szervező bizottságot, amelynek elnöke természetesen a polgármester lett; titkára pedig Kutfy Pista, a „Karakó-Nyomoródi” és vidéke című társadalmi, közgazdasági, szépirodalmi és vegyes tartalmú hetilap szerkesztője, aki azonnal vezéreiket irt a sport nagy fontosságáról, életmentő jelentőségéről s a polgármester nagy szíveségéről, amellyel kilátásba helyezte, hogy képviselőtestületével átengedte a marhalegelő egy részét sporttelep céljaira, azon kikötéssel azonban, hogy az egylet a telken tornaacsarnokot építtessen, artézi kutat furasson, a teret parkírozza és vasráccsal vétesse körül s mindezek harminc esztendő múlva a város tulajdonába menjenek át.

Az alakuló közgyűlés nagy parádával és bankettel esett meg. A polgármester a sportot, mint az élet borsát s az összetartást, mint a társadalmi élet kovását méltányolta gyönyörű felköszöntőjében; a gyógyszerész, aki roppant vérengző természet és nagy vadász, erre a rendkívüli alkalomra feltűzte a koronás arany érdemkeresztet, de beszédében kijelentette, hogy a magas kitüntetés nem akadályozza további érdemek szerzésében s a társadalom minden mozgalmában való részvételben, aminek bebizonyítására felajánlja fegyvergyűjteményét a sport egylet majdan létesítendő lövöldje részére, olyaténképpen azonban, hogy a gyűjtemény örökös letét legyen, az az adományozó neve alatt kezeltesse s minden fegyver agyára ezüst lap illesztessék s minden fegyver agyára ezüst lap illesztessék, amely ismét az adományozó nevét viselje.

A nagylelkű adományt, amely három Wencli puskából, egy perkusszióból és egy távesővel ellátott elefántvadász fegyverből áll, nagy lelkesedéssel fogadtuk.

A pedagógusok is küldtek ki egy csatárt a szóhareba. Ez avval kezdte, hogy „Valamint a patak kis forrásból fakad s árnyas fák alatt esőrgedezve siet ki a hegyek közül a síkra, hogy folyton bővülő vizével megtermékenyítse a mezőket, réteket: épügy a karakó-nyomoródi sportegylet, amely ma kisdéd, de lelkes csapat, meg fogja termékenyíteni a magyar közelet sivar mezejét, mert amint a fergeteg lágy fuvalomként születik . . . . Itt már nem tudom tovább a körmondatot, mert nem emlékszem egészen bizonyosan, hogy hogyan függ össze a fergeteg a karakó-nyomoródi sportegylettel.

Annyi bizonyos, hogy szép beszéd volt. Megis irta a Karakó-Nyomoródi és vidéke társadalmi, szépirodalmi, közgazdasági, nevelésügyi, vegyes-tartalmú és közérdekű árverés hirdetési hetilap, hogy a szónok széles mederben hőmpölygő (ez a kifejezés tiszta lopás Sipulusztól) beszédet mondott, amely először lassan esőrgedezett, mint az erdei forrás, majd eszméről-eszmrére ugrált, mint mikor a hegyi patak szikláról-sziklára loccsanik; később mind szélesebb medret vajt magának s végül, mikor a szenvedélyek lángjai magasan csapkodtak fel a szónok szívéből, zúgva-böggve törte át a gátat s el akarta nyelni a világot.

Hogy zúgva böggött, azt tényleg hallottuk; hogy valamit igyekezett elnyelni, azt láttuk; de hogy az az egész világ lett volna, azt nem gyanítottuk. Csak az újságból tudtuk meg.

De ne tessék hinni, hogy nekünk csak szenvedélyes szónokaink vannak. Vannak higgadt bölesein is. Ott van mindjárt Kőfejtő Gábor fiskális úr, akinek pohárköszöntőjéről meg kell emlékeznem. Nem mintha avval gyanúsítanám a karakó-nyomoródi publicistát, hogy Kőfejtő Gábort azért nevezi az első szónoknak, a humanizmus mintaképének s a szegény gazemberek

egyetlen önző védőjének, mert ő szolgáltatja a legtöbb árverési hirdetményt, darabját 6 korona 24 fillérrel dotálván, de szó ami szó, mégsem illik, hogy a Kőfejtő Gábor beszédeit mindig egész terjedelemben közli, míg a többi csak kivonatozza. Imádott nőm a szegény gyermekek fellábbelzése alkalmával olyan beszédet mondott, hogy még magam is sírva fakadtam. Mégsem nyomtatták ki. Pedig vigasztaló balsam lett volna a lábbeli nélkül maradt szegény gyermekek vörző szívére.

De én nem akarom Kőfejtő Gábor érdemeit kisebbiteni, mert igazán kitűnően tudja az érveket csoportosítani. Avval kezdte, hogy ő törhetetlen híve Lombrosónak, de azért hiszi és vallja, hogy a nevelésnek, de különösen a sportnak nagy szerepe van a büntettek, különösen a nyereségvágyból elkövetett büntettek számának apasztásában. Mert aki minden óráját, minden percét elfoglalja, az nem ér rá lopni, esalni, sikkasztani, okiratot hamisítani. Aki a testét kifárasztja s estére kelve olyan törődött, mint egy agyonhajszolt kutya, az éjszakának idején nem fog polgártársainak lakására betörödni. Az argumentumok meglepő csoportosítása nagy tudást, széles látókört árulnak el; a stílus pedig hatalmas, töről metszett magyarság. Mint az égzöngés, úgy hat, mikor elkiáltja: Büszke az én lelkem arra, hogy földieim elhatározták magukat, miszerint a testet és lelket edző sportot felkarolják, illetve üzik, illetve fejlesztik, ami tekintettel a nyomott gazdasági viszonyokra, illetve a társadalmi züllésre, egy szebb jövő széles perspektíváját nyitja meg a jövőbe tekintő szemeim előtt, amikor Karakó-Nyomoródi kiemelkedve a kisvárosok sorából, középpontja lesz egy nagy vidék civilizációjának s mihamarabb avval a kérelemmel fordulhatunk a kormányhoz, miszerint törvényszéket adjon a jogkereső közönségnek.

A sport és törvényszék közti logikus összefüggést kevesen értették, mert már sok bort ittanak; mikor pedig én a pénzügyi közigazgatás szempontjából kezdtem fejtegetni a kérdést, az elmék nem voltak fogékonyak az eszmék befogadására.

Ezen estétől kezdődik a karakó-nyomoródi sportélet. A szakosztályok megalakultak s elkezdtünk működni.

Először csak 7 szakosztályt terveztünk: vívó, uszó, lovagló, bicikli, foot ball, lawn tennis és torna osztályokat. A gyógyszerész letétje kedvéért megalakultak a lövészek; miután pedig a pedagógusok nem akartak komédiázni s csak a legtermészetesebb sport felé hajoltak, a távgyaloglók is osztályba verődtek; sőt később a hegymászók is külön csoportot alapítottak.

Ez utóbbi nekem köszöni létezését.

Minden fővárosi ember a boldogság szuperlatívusának tartja, ha valaki saját házában lakhatik és szőlője van. Én is szereztem tehát házat is, szőlőt is, sőt puskám és kutyám is van, amelyek vidéki hivatalnoknál a jólét határozott jelei s a tekintély alapjai. De ez most nem tartozik ide.

A szőlőm egy kicsit meredek helyen fekszik; nehéz volt tehát pincszerező vendéget kapni. De amióta megalakult a hegymászó osztály, amelynek én vagyok az elnöke, nem vonakodhatnak a tagok a kirándulástól. Imádott nőm vasárnap délután megtölti a hátizsákot, kezembe veszem a szeges végű botot és vezetem a hegymászókat a hegyek közé. A legmagasabb pont 212 méter a tenger színe fölött. Ott van a bellevu. Gyönyörűen néz ki onnét a vidék. A Karakó vize esendesen kanyarog Nyomoródi mellett, amiből azonban ne tessék azt következtetni, hogy Nyomoródi is kanyarog Karakó mellett. (Ez ismét lopás Sipulusztól).

És estére kelve gyönyörű a város a hegy ormáról. Majdnem hasonlít ahhoz a képhez, amelyet Budapest nyújt a bástyáról nézve.

Szóval a hegymászók nagy tevékenységet és sok bort fejtettek ki, amit a távgyaloglókról nem lehet éppen ebben a formában elmondani.

A többi szakosztályok még csak az értekezések stádiumában voltak, mikor mi már túl vagyunk a kezdet nehézségein s valami tiz akó boron.

A választmányi ülések elég sűrűn követték egymást s a sok ülésnek az lett a vége, hogy sokan fel se tudtak kelni a székről. Az asszonyok, akiknek egyedül a lawn tennis maradt, de összeveszték az elnökválasztáson, békétlenkedni kezdtek s itt ott kapukules megvonásokról is lehetett hallani.

— Meg kell mozdulnunk uraim, életjelt kell magunkról adni. Meg kell mozdulnunk.

Ezt a neves távgyalogló mondta éjfél után egy óraker. Az elv elfogadtatott, de a végrehajtás — érthető okokból — máskorra halasztatott.

A Karakó-Nyomoródi és vidéke legközelebbi száma közölte, hogy a gyaloglók gyalogolni fognak hetven kilométert. Indulás esütörtökön reggel 3 óraker.

Előtte való estén összejöttek a részletek megbeszélése végett s részletekben megittak fejenként három litert, amire pedig az elfogyott, régen elmúlt az indulás ideje.

A gyalogolást elhalasztották. Második alkalommal már a tagok lefeküdtek s az elnöknek találkat adott hajnali 3 órára a kávéházba. Meg is jelentek pontosan, az elnök azonban valamennyit megelőzte, — amennyiben le sem fektült, mert másképp becsukták volna a kávéházat. Az először érkezőt az elnök megkínálta — amint illik — egy reggeli korttyal.

— Új le, várjuk meg a többi.

És várták a többi. Nem vették észre, hogy mindnyájan együtt vannak. Vártak reggeli hét óráig.

A kirándulás újra elhalasztódott.

Harmadszor tényleg elindultak. Talán akkor is itthon maradtak volna, ha az asszonyok ki nem eszelnek valamit. Csatlakoztak a gyaloglókhoz. Kocsin kísérték őket. Elvégre megunták a lassú dőcögést; biztosítva is voltak arról, hogy most már a szakosztály tényleg gyalogol, tehát előre hajtottak. A célnál majd találkozhatnak.

A cél Karakó-Füred lett volna, ahol a város végén állott a tűzoltóság, meg voltak töltve a mozsarak, lengtek a zászlók.

Azokat a mozsarakat azonban nem sütötték el s a tűzoltók visszavonultak, mert a távgyaloglók nem érkeztek késő estig.

A hölgyek aggódva vágattak visszafelé. Sokáig vágattak, míg egy falusi paplak kivilágított ablakaiból ismerős hangok nem tódultak eléjük.

A főtávgyalogló énekelte bele az enyhe éjszakába: Éj haj ne fekügy a szénaboglya tövébe.

De hát — tisztesség ne essék szólván: — a távgyaloglók akkor már ott feküdtek a szénaboglya tövében.

A többi szakosztályok művezetője Karakó Béni úr volt. Legelőször a lovaglással próbálták szerencsét. Ehez azonban elengedhetetlen kellék: a ló. Az egész városban csak egy olyan ló volt található, amelyről a szájhagyomány azt tartotta, hogy valamikor paripa lehetett. Ez a patikus szódavizes üvegjeit és bűnök eresztett fejét hordozta s nem hiszem, hogy nagyobb ambíciói lettek volna.

A lovagló sportot tehát elejtették.

A lövészek tel voltak ugyan fegyverkezve, de a lövöldöt nem lehetett felépíteni, mert a városi képviselőtestületben többségben voltak a parasztok, akik kereken kijelentették, hogy a marhákat sokkal többre becsülik, mint a sportot és nem adnak egy talpalattnyi legelelőt sem az egyletnek. A gyorseszű, de lassu kezű tanácsnok lehazaárulózta ugyan őket, de ez nem segített a bajon.

Áttértek a biciklire és a vívásra. A művezető a tagok kezére járt s hozatta a rengeteg kerékpárt, olasz és magyar kardot, kesztyűket és egyéb felszerelvényeket. Természetesen mind részletfizetésre. Rengeteg összeköttetési voltak; úgy látszik, mint sportférfi, nagyon ismeretes volt. Az egylet felszerelte magát a jövőben befolyandó tagsági díjak kontójára.

A városban annyira felszaporodott a bicikli, hogy a rendőrkapitány elérkezettnek látta az időt a kerékpárosok megrendszabályozására. A kerékpárokat megszámozták. A legkisebb szám — városi érdekekből — a 10,000 volt. Hadd bámuljon az idegen, ha meglátja a 10,007-ik kerékpárt.

Amint a vívók már jobban vívtanak, minden héten lehetett látni bekötött képű és felkötött karú alakokat s feltűnően megszaporodott a „Karakó Nyomoródi és vidéke” nyiltéri közleményeinek a száma, amelyek mind avval végződtek, hogy: majd a kardom hegye elé állítom ezt a nyomorult firmát. És sokan a kard hegye elé állottak. A férfias önértzet tultengése már az egylet kebelében is kezdett mutatkozni.

A vívók a többi szakosztályokkal foghegyről bántak; a lawn tennis pályán a vívók elnökeinek becses neje a távgyaloglónét megsértette,

sőt Kőfejő úr kis fia bőgve ment haza, mert egy fővivő esemetéje avval kiesinyelte le, hogy az apád csak viziló. Így csufolták az uszókat, akik a dolog természetéből folyólag csak nyáron gyakorolták magukat a szerény Karakó térdig érő vizében.

A bomlás határozott előjelei mutatkoztak az egyesületben. Még a hegymászók is visszatértek az alsóhoz, mert elfogyott a tavalyi szüret összes hozama. A távgyaloglók hosszabb túrra nem mertek vállalkozni, a vívók nem asszóztak már, mert az összes kardok ki voltak köszörülve.

Egyszer azután Karakó úr, az eszme szülője is eltűnt a városból, néhány váltó és fájó szív hátrahagyásával.

Nem sokára kaptunk hírt róla. A karakónyomoródi úri társaság minden tagjához érkeztek ilyenforma levelek:

„Karakó (Krausz) Benő ügynökünk közvetítésével megrendelt kerékpár, vadászfegyver, vívó kard, stb. ára fejében X. koronát 3 nap alatt méltóztatásuk beküldeni, ellenkező esetben kénytelenek lennénk stb. stb.“

Kőfejő Gábor volt az egyetlen, akinek hasznót hozott a sportegylet, mert sorban végrehajtotta az egylet minden tagját, sőt talán önmagát is.

Holtomiglan—Holtodiglan.

„Ott a pavillionban, ott legyen a templom, az asztalt leterítjük, az lesz az oltár és hogy még ünnepélyesebb legyen, gyujtsuk meg a két kerti lámpát. — Így ni! — Bandi, Marci vőfélyeim, hol vannak a koszorus leányok, na Pista, násznagy ur, aztán ne sirjon, ha Duduska engem fog csókolni, mert én leszek ám a vőlegény!“ . . .

Játszottak a gyermekek szép nyári napon, virágos kertben, boldogan, virágillattól elkabulva, pacsirta szótól elbűvölve és folyt a játék, sorakozott a lakodalmas sereg, kipirult arcok, göndör fejcsékek sügtak-bügtak, mignem oda érték a templomná átalakított pavillionba, ahol Edike már ott térdelt menyasszonykájával, várva a pap áldását. Egész ünnepélyesen, ihlettől áthatva mondták el a „Holtomiglan—Holtodiglan“, és ártatlan szemecskéjüket égnek emelve, megesküdtek, hogy be is tartják híven, igazán, éltök végeig e szent fogadalmat.

Sok év mullott el azóta. Duduskából nagy leány lett, Edi pedig kikerült a kollégiumból. Majális volt a városkában, óaszegült apraja, nagyja tavaszi levegőt szívni, élvezni, mulatni, örülni. — Ott volt Edi is. Ó ma nagy úr, rendező. Sürgött, forgott hivatalának teljes tudatában, gondoskodva róla, hogy leány a táncnál ülvé ne maradjon, a tűzijáték sikerüljön és a cigány ropogósan huzza a táncok legszebbikét, a pajkos, a kedves, a bűt felejtető csárdást. Táncolt is tőle telhetőleg, élve, örömmel, szívesen egy kis helyeske barna babussal. Ép felesapta fejét, hogy torkaszakadtából kurjantson, mikor belépett Duduska a táncolók sorába, igézőn, édesen, mint egy földre szállt angyal. Édes mosolygása, mellyel Edit üdvözölte, kis gödröcskét ásott mindkét rózsapiros orcájára, a napnak egy fényes sugara játszadozott, kergetőzött Duduska bodros, göndör fürtjein. Ugy állott ott Duduska, nagy fekete szemét Edire emelve, ki halott-halványan mindent, ami körülötte történik, elfeledve repült Dudushoz s nagy felindulásában köszöntés helyett mást sem tudott szólni, mint: „Jaj de szép az én feleségem!“ Aztán verejtékes homlokát törölgetve, Duduska kezecskéjét átfogva azon gondolkodott, hogy mint feisebb lényt leborulva imádjá-e, kérve őt, hogy hallgassa meg, vagy beszéljen-e vele mint földi lényvel, hozzá hasonlóval, forró szerelemről, örök hűségről, földi boldogságról.

Álmából Duduska anyja rázza fel. A jó asszony azt mondta Edinek, hogy ne álljon itt, emberek csodájára, hanem vigye leányát táncra; ugyis eléggé resteli, hogy anyai fül hallatára oly boldondos kifejezést használt. Na, de nem baj, hiszen csak gyerek, mondta. — Erre aztán felismert Edi. Fogadkozott, hogy helyt is áll szavának és tudja jól, hogy Duduska is mellette lesz. Hiszen ők szent fogadalmat tettek. A kis leány irult, pirult s nagy merészen bevallotta gyerekszerelmét.

Aztán ott hagyták a bámuló mamát.

Csak reggel felé, mikor a táncról elfáradt leány lassan hazafelé tipegett, vonhatta kérdőre

a mama szép Duduskáját. Szerenese, hogy sötét volt a kocsiban; az aggódó anya nem láthatta leányának égő, majd halvány arcát, a könyektől elborult szemét. Sajgó szívvel hallgatta leánya vallomását, azon tűnődve, hogy még mennyi csalódás érheti szegénykét, mily hamar borura válik a derű, és mennyi kínt, szenvedést kell átélnie, míg végig járja a csalódás útját, hogy eljusson a kiábrándulásig. Végre a leányka zokogásra fogta a dolgot, reáborult anyja vállára és keservesen sirt.

* * *

Edi megtartotta ígését és hosszú-hosszú leveleket írt a Duduskának. Minden levél egyforma és mégis mindegyik más. A remény, a hit, a szeretetről szólt az egyik, a bizalom, a hűségről, a szerelemtől a másik . . . és Duduska boldog volt . . . Nagy pelyhekben hult a hó, mikor a levélhordó betoppant. Duduska örömepeve futott az ajtóhoz, de nagy szomorúságára, nagy csalódására nem ő neki volt emezve Edi levele és erősen dobogó szívvel, lüktető fejjel vitte szerelmese irását anyjához. — Sirásra álló szájacskája és könyvelt szeméi azonban kifejezést változtattak, mikor a mama Duduska adta át a levelet. — Hisz megkéri ünnepélyesen drága Edije, azt írja, ha most nem is, de 2—3 év múlva képesnek fogja érezni magát szeretett, egyetlen, angyalos feleségét eltartani. Engedjék meg, hogy a karácsony éltök legboldogabb ünnepé legyen, amidőn az anyai kéz összefog két szerető kezét, megáldja két egymást igen nagyon, sirig szerető gyermekét. Még sok eskü, sok ígélet volt a levélben, de Duduska szeméi mindig csak e pár sort keresték, hogy aztán ismét bűra válva, szomorúan nézzen édes anyjára, — mert az oly hallgatag, — mert az nem szól. Duduska a drága levelet fehér kezei közé fogta, reányomta a fekete írásra rózsajárait, úgy borult anyjai lábaihoz, azokat körül-fogva és könyvelt szemekkel fuldokolva, kérve, esdve, tegye őt boldoggá, engedje, hogy az idej karácsony neki legszebb, legdrágább ajándékát hozza meg, had jöjjön, had lássa, had ölelje, had csókolja egyetlen szeretett mindenét, vőlegényét.

És a jó anya nem tudott ellentállni.

* * *

Ismét tavasz van. Szép tavasz, — virágillattal, madárzengéssel, napfényvel van tele a levegő; minden fűszál, minden levél, minden madárka örül a létnek, minden szerelemről beszél. Az ágon madár a párjával dalol, a lepke párosával játszik a virágon, a virág összehajt a virággal csókolódnia, a nap a földet, a hold a esillagot szereti, — minden, minden szeretni vágy. Ugyan miért oly esendes a bűvös, bájos kert, miért oly komor a ház, miért nem néz ki a fehér csipke függönyök mögül egy édes szempár, egy rózsás arc, egy karesu termet?

Lassan sügva beszélnek a házbeliek, esendes járásuk be sem hallatszik a szobába, néma esend mindenütt, hisz beteg a kincs, beteg a galamb, beteg, nagyon beteg a Duduska. — Esendes sötét szobában habos vánkások közt, kipirult arcra fekszik ott a kis leány. A híven ápoló, virrasztó jószágos anya egy-egy nehéz sóhaja és a kakukkos óra ütése veri fel a esendet, más-kép nyugodt minden. Mindig süriübb lesz az anya sóhaja, mindig égőbbek a leányka orcái, mindig fénylőbbek a szeméi, száraz köhögése erősebb, mindig erősebb.

És Edi látogatásai mindig ritkábbak lesznek, mintha már nem is szeretné.

„Anyám, hát ird, hogy jöjjön, hogy nézzen; nezése gyógyít, jelenléte erősít, beszéde balzsam, csókja megváltás. Jöjjön, gyógyítson, erősítsen, váltson meg a haláltól. Hisz még fiatal vagyok, még tavasz, még kikelet van nálam is. A fa új levelet hajt, a rózsafának új bimbói jönnek, a madarak vissza jönnek délről, csak én hagyom itt a világot, énneken szól a pusztulás, én hervadjak el idő előtt, csak én ne izleljem meg az öröm, a boldogság, a szerelem illatát? De miért is, mit vétettem, kit bántottam, miért én, én . . . És piros lesz a habos vánkós, és fakó lesz a láztól égő arc és hangzik a sötét szoba a száraz, a tompa, a ziháló köhögéstől. — Fuldokolva, zsebkendőbe rejtve zokogását rebegi az anya: „Mennyei atyám el ne hagyj!“ . . .

»Edikém megjöttél, Edikém szeretsz, Edi nézz rám, ugy-e hogy szeretsz, ugy-e hogy én vagyok a te édes menyasszonyod, ugy-e hogy el nem hagysz, hogy nem engedsz meghalni; mert látod

élni akarok, hisz oly szép az élet. Majd ha feleséged leszek, majd akkor nevetünk mind, mind, hogy milyen bohóságokat beszéltem a csunya halálról. Ugy-e te nem adsz neki; ne, ne, ne adj! Edi fogj meg, csókolj meg, karolj át, ne adj, ne, ne . . .

Talán félsz tőlem, azért jössz oly ritkán, vagy mást szeretsz, Edi, Edi, te!? Te mást szeretsz, nem engem, látom, tudom, érzem mást, mást! Szerelem, csalódás, együtt jár, tudom. — Így kell lenni. De most, mikor tőled vártam a gyógyulást, tőled az életet, most ne hagyj el.«

Hiába csitította, hiába vigasztalta, hiába delgette most már Edi Dudust, nem hitt neki, de nem is hagyta szóhoz jutni. Csak mikor anyja belépett a szobába, nézett úgy, mint már régen nem és tiszta hangon, vidáman, szólt mintha egyszerre új gyökeret vert volna nála az egészség. Kérte anyját, szeresse vőlegényét mindig, úgy mint a hogy azt most ő miatta szereti, bármint legyen is ezután; aztán vőlegényét odahuzta magához, kérte, esküdjék meg, hogy csak őt szereti, hogy csak ő vele lesz boldog és ha már meg kell hálnia, soha mást el nem vesz. Edit a leány beszéde nagyon felzúgatta, sajnálta szegény beteg teremtést, de vonzalmat, szerelmet, oh azt már régen nem táplált iránta. Most is a másikra gondolt, arra a tüzes, éj hajú, éjszemű, fekete babusára mint ő nevezni szokta és csak csupa sajnálatból, könyörületből térdelt le Duduska elé, hogy talán az utolsó csókot nyomja homlokára, — mert ajkon, oda nem csókolhatja, az csak a másiké, csak azé, menyasszonyáé nem. — És ahogy fölébe hajol, hogy a még mindig szép alabastrom homlokot csókolja, zsebéből kiesik egy kép — az „Ó“ képe. A leány meglátja, elkapja, vőlegényét egész erejével eltaszítja magától és hangos jajgatással, zokogva kap szívéhez: „Edim, én egyetlen első, utolsó tiszta szerelmem, vőlegényem, mindeuem, te, te, te öltél meg. Meghasadt a szegény, a megkínzott szívem. Légy bol . . . de megint egy erős roham vesz erőt megsanyargatott testén, patakban ömlik szájából, abból a szerenyeszajból a piros vér és egyik kezével a vőlegényére mutatva, a másikat görcsösen szívéhez szorítva — hunyja be örök álomba szeméit.

* * *

Egy év múlva lakodalmas menet halad a templom felé. Boldog a menyasszony, boldog a vőlegény.

Egy kis ház ablakából szomorú öreg asszony nézi a nászmenetet és suttog magában: »Milyen jó vagy te Uram Istenem, hogy mindenkinek adsz vigasztalást, feledést és hogy a sírok felett nyíló virág épúgy pompázik, illatozik, mint az erdők, mezők tavaszi virága. Csak az anya szíve tudja érezni mindig, mit jelent az: egyformán holtomiglan, holtodiglan. És jól rendelted ezt így, Uram, mert az aya szívének a fájdalom is édes azokért, akiket szeretett.

És az öregeasszony szerető szemekkel nézett a vőlegény után.

M. K. B.

Az a „másik“ . . .

Irta: Rovenszky Árpád.

. . . Tovább már nem bírom titkolni és érzem, hogy legelső sorban neked kell elárulnom . . . Ó szeret engem! Kedves anyám gondolj vissza azon órára, mit érezte akkor, midőn atyám megfogta kezét és szemébe nézett, hogy azt mondhatta: „szeretlek“ . . . Ama boldog órának emléke lágyítsa meg szívedet és örülj gyermeked boldogságának. Adjatok áldásokat leányatokra, hogy ő is oly boldog lehessen, mint ti voltatok. Ernő a legközelebbi napokban meglátogat benneteket, és megkér engem tőletek. Ti is megfogjátok szeretni akit én máris teljes szívből szeretek. Kezeiteket csókolja szerető leányatok Mici.

A levél kiesett az anyának kezéből.

— Mi bajod van Róza, egészen elsápadtál? Csak nem történt valami szerencsétlenség Mici-vel? — kérde férje aggódva.

— Hála Istennek, még eddig semmi; különben olvasd el te is György a levelet . . . Csak ne engedtem volna el azt a leányt . . .

Galambos gyorsan átfutotta a sorokat, azután ingerülten fordult nejéhez.

— Igazad van, okosabb lett volna, ha kerekben megtagadtuk volna Micinek részvételét a menyegzőn. Kellett annak a leánynak ott lenni? Barátnőjének esküvője meg lett volna nélküle is. Az a leány tisztára megbolondult, ha azt hiszi, hogy egy-kettőre bele kell szeretnie valami fiatalemberbe. Abban bizik talán, hogy ezen ostobasághoz egyszerűen igent mondunk? Ismered azt a fiatalembert?

— Honnan? Mici egyetlen levelében sem említette. Az a szeleburdi leány, mily megdöglően cselekedett.

— Azonnal haza kell jönnie. Egy tizenhét éves leány ne gondoljon még ilyesmikre. Hogy éppen most kell lenni az aratásnak is, egy lépést sem mozdulhatok.

— Ugyan ne rémítsd magadat; hátha az a fiatalember tisztességes; miért állnánk Mici boldogságának útjában? Várjunk be mindent.

— Legelőször is haza kell jönnie, azonnal írj neki és a levelet mindjárt küld el valakivel a városba, nekem ki kell mennem az aratókhoz.

Galambos György izgatottan simítá hátra öszbevegyülő füreteit, azután lehajolt feleségéhez és megesókolta.

Midőn este visszajött a mezőről s vacsorához ült, az étel sem ízlett neki úgy, mint máskor. Vacsora közben váratlanul belépett a sürgöny-hordó. Felesége átvette a táviratot s midőn a küldő távozott, felbontotta.

Holnap reggeli vonattal jövök, atyám jöjjön ki az állomásra. Mici

— Úgy látszik mégis észretért az a leány . . .

* * *

Másnap reggel Galambos éppen akkor ért az állomásra, mikor a vonat berobogott. A gyeplőt odadobta kocsisának és gyorsan a kijáráthoz sietett.

— Csak hogy itt vagy te kis haszontalan — mondá jókedvűen és megesókolta piruló leányát.

— Engedd papa a kocsit előre, beszélni akarok veled.

Galambos intett a kocsisnak, ők pedig letértek a gyalogútra.

— Apám, láttam nagyanyámat . . .

— Nagyanyádat? — kérdé Galambos elhalványodva.

— Igen . . . boldogult édes anyámnak anyját, s tőle tudtam meg, hogy mostohám egész életemen át eddig mennyire megesált.

— Az Istenért Mici, ne használj anyád ellen olyan szavakat, melyeket nem érdemelt meg tőled.

— Atyám ne nevezd őt többé anyámnak. Volt anyám, de ő már régen a föld alatt porlad . . .

— Mielőtt felelnék, szeretném tudni előbb, mi történt veled Szilvásyéknál?

— Óh atyám én semmit sem gyanítottam és oly boldog voltam, mikor azt anyá . . . nektek megírtam, hogy Major Ernő szeret. Janka lakodalmán az én párom volt. A menyegző után is mindennapos vendég volt Szilvásyéknál, s aki csak ismeri, tiszteli és becsüli. Holnap meglátogat benneteket és arra fog kérni, hogy adjátok neki Miciéteket. Látnod atyám Ernő maga sem tudta, hogy én unokanővére vagyok. Tegnap délután jelenté, hogy nagyanyja meglátogatta. Ő beszélgetés közben előadta terveit és midőn nevemet említette, az öreg nő alig tudott hova lenni örömeiben. Azonnal látni akart engem, mert én az ő unokája volnék. Elmentem Ernővel hozzá, igen szívélyesen fogadott és könyek közt feltárta előttem azt a képet, melyről sejtelmem sem volt. Én volnék legfiatalabb leányának gyermeke, a kihez feltűnően is hasonló-

tok. Most már tudom, hogy anyám meghalt akkor, midőn nekem életet adott. Nagyanyám létezése csak azért lett előttem elhallgatva, hogy azt a „másikat“ szeressem. Ő sokszor akarta látni unokáját, de ti mindannyiszor visszautasítottátok kérelmét és nekem nem volt szabad róla tudnom, csak hogy az a „másik“ bitorolhassa szeretetemet. Oh atyám, hát nem volt ez tőletek kegyetlenség? Mikor ezt megtudtam, minden szeretetem egyszerre gyűlöletté változott és nagyon szeretném, ha nem kellene többé látnom azt a „másikat“ . . .

A fiatal leány egészen belepirult haragjába, midőn beszélt.

— Édes gyermekem nem tagadhatom, igazságtalanok voltunk veled szemben, de tudd meg az okokat is. Midőn édes anyád veled megajándékozott, már a halállal vívódott. Egyik legjobb barátnője, mostani anyád, ápolta. Akkor még nem volt saját birtokom, s az ország másik felében laktunk. Anyád születésed után néhány napra meghalt és én nagyon kétségbe voltam esve, hisz úgy szerettem őt. Most egyszerre egyedül állottam. Nagyanyád folyton betegeskedett és én nem tudtam magamat arra határozni, hogy hozzá adjalak, mert te voltál mindenem, ami boldogult édes anyádról rám maradt. Szerencsémre az első időben még nálam maradt anyád barátnője, és első lélekzeted óta híven ápolta, sőt kérésre még tovább időzött nálam. Midőn lassanként életre vergődél, megkérdeztem, nem volna-e hajlandó anyádat pótolni? Ő beleegyezett, de csak azon feltétel alatt, ha mint igazi édes anyád szerepelhet.

— Mily szerény feltétel! — szolt közbe a leány gunyosan.

— Édes gyermekem a „mostoha“ szó igen ridegen hangzik. Azután átköltöztünk egészen más vidékre, hol senkisémet ismert és ahol csakugyan mint édes anyád szerepelhetett. Mostoha anyád nagyon beleélte magát az anyai kötelességekbe s mivel mindig attól félt, hogy elvesztheti szeretetedet, igen azért vonakodott előtted feltárni a valót. Most ismered Miciém azon igazságtalanságot, melyben mindkettőnknek részünk van . . .

— Mily hamisság volt tőletek, hogy eltagadtátok előttem anyámat. Szerettem volna azt a „másikat“ is, mint eddig, ha meg is mondtátok volna nekem az igazat, de érzelmeimet, szeretetemet megrabolni nem engedem . . . Szegény anyám! . . . Életemet az övével változtatta meg és én tizenhét éven át élveztem ennek az életnek minden örömét anélkül, hogy csak egy pillanatot is szentelhettem volna annak emlékének, akinek mindezt köszönhetem . . . Ez embertelenség volt s nem bírom többé szeretni azt a „másikat“ . . .

— Édes Miciém, vajha sohasem lenne okod megbánni e kemény szavakat! . . .

Szóltalanul haladtak tovább egymás mellett, csak midőn az udvarba értek, akkor szólalt meg újra apja.

— Egyre kérlek még édes leányom . . . kiemléld azt, aki nemsokára előtted fog állni és oly jóakaró volt mindig irántad . . .

A mostoha anyja a veranda nyitott ajtajánál állott türelmetlenül várta őket.

— Végre valahára itt vagytok! . . . Isten hozott kedves Miciém . . . édes gyermekem — mondá szeretettel kitérve feléje karjait.

A leány némán megállott, elfordítá fejét és elkerülte tekintetét. Galambos mérhetetlen fájdalommal gondolt feleségére, nem tudta tovább nézni azt a néma vergődést és hirtelen hozzájuk lépett.

Akkor a nő . . . az anyai szeretet ösztöneivel . . . megértette, mi történhetett, s mi idézhette elő a fiatal leány lelkében a hirtelen

változást. Elhalványodott, karjai lehanyatlottak és érezte, hogy elvesztette szeretett leányát . . .

* * *

Két év mult el azóta. A kert kavicsos útján anyja kezét fogva egy kis füeska gyakorolta magát a menés első művészetében . . .

Váratlanul kocsizörgés hallatszott a ház előtt és nemsokára Galambos lépett a kertbe.

— A nagypapa! — kiáltá örömmel a nő, felvette kis gyermekét karjára és atyja felé sietett.

Galambos szeretettel ölelte át leányát, unokáját és felkacagott, midőn a kis fiú kezeit nyújtotta feléje és élénken kiáltá:

— Papa . . . papa . . .

— No lám te kis huszár, már beszélni is tudsz? Ezért jutalmat érdemelsz — mondá és megajándékozta piskótával.

— Régen voltál nálunk atyám. Ugye meg-nőt a fiam? Most már járni kezd és a mily érthetően kimondja a „papát, a mamát“ nem tudja, bár annyiszor előmondtam neki. „Mamá“nak kellene lenni az első szónak, amit a gyermek elsajátít — mondá Mici átadva a gyermeket dajkájának, azután atyjához sietett.

A verandán gyorsan reggelihez terített és atyjával szemközt foglalva helyet, mindenféléről kérdezősködött. Apja mostoha anyjától is hozott üdvözlöt, Mici megköszönte, de arról a „másikról“ mindig csak mint atyjának feleségéről beszélt. Az „anyám“ szót azon szomorú emlékü nap óta egyetlen egyszer sem használta.

— Mici! — mondá Galambos hirtelen. — Te bánkódsz, hogy kis fiad még nem tudja kimondani a „mamát“, de arra nem gondolsz, hogy egy valaki szintén mennyire szomorkodik, hogy te, aki pedig tudnád, nem akarod „anyádnak“ mondani és ő sem szeret kevésbbé, mint te fiadat . . .

A fiatal asszony nem bírta ki atyjának tekintetét, elfordítá fejét és a kertbe bámult, de megijedt, midőn a dajkát a gyermekkel a szökőkutnál látta, amint a benne uszkáló aranyhalakat mutogatta. A kis fiut a szokatlan látvány nagyon mulattatta, többször felhangzott víg kacagása és apró kezeivel mohón kapott utánuk. Anyja hirtelen a nyitott ajtóhoz lépett.

— Menjen el a viztől a gyermekkel . . .

A kiáltást hallva a gyermek figyelmei kezdett és felnézett; akkor meglátta anyját, kívánczva nyújtotta feléje kacsóit s mintha eszébe most kezdene derengeni, vékony sipító hangon kiáltá:

— Mama . . . mama . . .

Ez volt az a boldogító szó, amely után Micié anyira vágyódott. Mindent feledve gyermekéhez akart rohanni, de egyszerre egy kiáltás . . . s a víz locsanása hallatszott.

A kis fiú beleesett a medencébe. A fiatal anyja még kiáltani sem tudott. Odarohant a medencéhez, lefeküdt melléje és karjait egészen belemélyeszté a vízbe s kutatott, míg ujjai közé nem akadt ruhája. Bármily gyors volt a mentés, a kis fiú már kiszenvedett és élettelenül feküdt anyjának ölében. Mici görcsösen magához szorította s lehetetlennek hitte, hogy azok a szemek örökre lecsukódtak; az a kis száj, mely még kevéssel ezelőtt őt hívta, örökre megnumult.

Borzalmas változás volt. Egy kétségbeesztő lépés a legédesebb boldogságtól a kimondhatatlan fájdalomig.

Férje és atyja zokogva szemlélték a kis fia holttestét, míg Mici szemeiből egyetlen egy köny sem hullott. Nem kesergett, nem siránkozott, de fájdalomában volt valami merevség, mintha a halál keze őt is érintette volna, mely minden könyét jéggé fagyasztotta. Nem távozott gyermeke mellől; őt állt mellette könytelen, szóltalanul, s midőn atyja egyszer vigasztalja, remegő hangon válaszolá:

— Hagyd csak atyám, az Isten igazságos...
 Midőn harmadnap a szomrú utról hazajöttök,
 Mici szobájába zárkózott és kis idő múlva
 utrakészen lépett a férfiak elé.
 — Ernő, én most atyámmal elutazom —
 mondá tompán fáradtan.
 — Most édes Micikém? Előbb pihend ki
 magadat.
 — Nem Ernő, érzem, hogy erre szükségem
 van...

Otthon mindent változatlanul talált. Midőn a
 ház közelébe értek, az a „másik“ ép akkor ha-
 ladt át az udvaron fekete gyászruhában. Az
 érkezőket nem vette észre és bement a házba.
 — O is gyermekét gyászolja! — gondolta
 magában Mici s úgy nyilatott szívébe, mint
 mikor kis facskájától kellett örökre elválnia.
 Meggyorsította lépteit, felsietett a lépcsőkön
 és felrántotta mostoha anyja szobájának ajtaját.
 Az a „másik“ ott ült az ablakok közt és
 bánatosan kitekintett a vidékre. Midőn felnyílt
 az ajtó és Mici alakját meglátta, megrémült,
 de csak egy pillanatra, mert a következőben
 Mici feléje sietett, karjaiba dobta magát és
 zokogva, faldokolva kiáltá:

— Anyám!, ... édes jó anyám! ...

A rekord.

Írta: Pásztor József.

Miska, a »Fáklya« című szépirodalmi és mű-
 vészeti lapjelestartó munkatársa asztalunknál ült
 s egy csomó papírlap hevert előtte. Fényes üzle-
 teket kötött a Brunner Mór s társa kiadó cég-
 gel, mely cég vörös és zöld füzetekben fejlesztette
 az izlést és morált s szakácsnék és szobacicák
 romantikus vágyait elégítette ki a »Vörös grófné,
 vagy a barlang titka«. »A félkezű haramia, vagy
 a fekete rém« s hasonló című regényekkel, mely-
 ben sok volt a szerelem és a vér, szeretkeztek
 és öltek benne fesztelenül minden lapon.

Miska türelmetlenül verte tollát az asztalon
 álló vizes pohárhoz s hozzám fordult:

— Hol az ördögbe maradt a Kaláber Tóni?

— Mit akarsz vele?

— Pompás üzleteket kötöttem a vörös Brun-
 nerrel; nyolez forintot fizet egy nyomtatott ívért.

— De mi köze ehhez Kaláber Tóninak!

— Kiadtam neki albrétbe a regényírást s
 kap minden ívért három forintot s én addig írom
 a »Fatime, a kelet gyöngye, vagy az indiai kakadu«
 című regényt.

— Mi köze a kakadunak Fatiméhez?

— Semmi; most legalább még nincs. De a
 cím pompás, mi?

Kaláber Tóni éppen most rohant be a kávé-
 házba. Egy csomó kéziratot dobott le az asztalra.
 Leült, a haját felborzolta s derült arccal nézett
 Miskára.

— Nos? — kérdezte Miska.

— Ugy ölk mint egy spanyol inkvizitor, fe-
 lelt Kaláber Tóni; — ma reggel héttől kilencig
 harminc embert küldtem a másvilágra s vala-
 mennyit erőszakos hüllállal; a természetes halált
 egyáltalán mellőzöm.

— Egészen jó rendszer; a tüdővésztes alakok
 kultusza lejárt a fiatal Dumas-val; csak öljön,
 szurjon, vágjon és mérgezzon.

Kaláber Tóni a kéziratokat rendezgette az
 asztalon s gyönyörködve nézett a teleirt lapokra
 s közbe-közbe felkiáltott:

— Micsoda fordulatok! Micsoda meseszövés!

Meghajlok magam előtt. Mikor tegnap hazamen-
 tem, magam sem tudtam, mit írok. Leült m s
 elkezdtem írni. Komor, sötét fellegek usztak az
 égen, a gróf — feltétlenül a gróffal kell elke-

zeni — kinyitotta a kertajtót s rémült arccal
 meresztette szeméit a sötétségbe...

— És aztán? — kérdezte Miksa.

— Aztán? A többi már magától jött, csak a
 kezdet nehéz; a harmadik oldalon már elszöktet-
 tem egy apácát s megöltem egy ulánus főhad-
 nagyot.

— Nagyon szép, határozottan szép — felelte
 Miska — ha ön így fog haladni, felemelem ívét
 egy fél forinttal.

Kaláber Tóni elragadta a hév.

— Fogadni mernék önnel, hogy egy óra le-
 folyása alatt nyolezvan embert megölök a regé-
 nyemben.

— Helyes, fogadjunk. Aki kevesebbet öl meg
 egy óra alatt, az fizeti a teát. Adolf! Két teát
 rummal, citrommal, tejjel, mindennel! — Én
 folytatom a Fatimét; nekem nehezebb szerepem
 lesz, mint magának — szólt Tónihoz — mert
 az én történetem keleten játszódik, a muzulmánok
 pedig tudvalevőleg hosszú életkort érnek el.

Kaláber Tóni nekifeküdt az írásnak, a körmeit
 rágta vagy két percig, azután lepeckelte a tollat
 a papírra s gyorsan írta egymásután a sorokat.

Miska teljes nyugalommal szívta a cigarettá-
 ját s nagyokat hörpintett a teából; már eltelt
 egy negyedóra s nem írt egy szót sem. A Kaláber
 Tóni teája elhűlt, de már a huszadik haláleset-
 nél tartott. Miksa pedig csak most fogott hozzá
 az íráshoz.

Kaláber Tóni lihegett, izgatottan lóbázta fejét
 s hangosan ismételte, amint kivégzett egyet-egyét.

— A néger inast megütötte a guta. A her-
 cegnő... hercegnő... együtt rohan a halálba
 Alfédjával... titkos gyűrű... mérge... A
 kopasz bankárt véreből találják meg a hálószobá-
 bában... negyven! Nos, nos, hány van önnek?
 — fordult Miskához.

— Még nincs egy sem — felelt Miska és
 teljes nyugalommal folytatta tovább az írást.

— Akkor megnyertem a fogadást, megnyertem
 a teát! kiabálta diadalmasan Kaláber Tóni.

— Az bizony lehet — szólt Miska és az órára
 nézett — de még van öt percünk.

Kaláber Tóni az órára pillantott. — Öt perc,
 jó — szólott s idegesen folytatta az írást. — Öt
 perc, nagyon jó... Mór, a hú szolgát lassó-
 val futják meg a praireken. Wellington tanárt
 skalpirozzák, János, a pupos megrögzik a skalp
 elől, de azért meghal... meg kell halnia, igen,
 belefut a moesárba, a Parapusok nagy moesá-
 rába.

Kaláber Tóni homlokán csurgott a verejték,
 ledobta a tollát egy nagyot sóhajtott és felkiáltott:

— Megnyertem a fogadást... mindenkit
 megöltem.

Miska kivette a cigarettát a szájából, levette
 a hamut s az asztal halálos esőndben nézett az
 órára.

— Fél perc, fél perc — suttogta mindenki.

— Hányat ölt meg. Kaláber ur? — kérdezte
 Miska.

— Hatvanhat, felelt ez lihegve.

Miska felemelte az utolsó papírlapját és ol-
 vasta:

— Konstantinápolyban felrobbant a Galata-
 hid... éppen díszfelvonulás volt; meghalt öt-
 ezer igazhívó... Több is meghalt volna, de
 az örmény gyalogságban kitört a hideglelés s
 ezek nem vettek részt a szelámlikon. A szultán
 azonban megmenekült.

Kaláber Tóni bambán nézett Miskára.

— Megmenekült?

— Meg, mert zsebében volt egy amulett,
 melyet még gyerekkorában kapott egy albán
 cigányasszonytól. Csak a lova farkát perzselte a
 puskapor. Adolf! Kaláber ur fizet!

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor. 101	Kor. 1g
búza		10.—	—
rozs		7 40	—
árpa		7 10	—
zab		7 30	—
tengeri		7 30	—
burgonya		—	—
lóher		—	—
bükköny		—	—

Nyilt-tér. *)

NESTLE FÉLE Legtökéletesebb
 gyermekliszt tápszercsecsemők
 részére.

Kísérleti célokra fél dobozok á 1 Korona.
 A tisztelt szülőknek probadobozok és rőpiratok ingyen
 rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNAL féle
 főraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
 Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

KÉPVISELŐK

minden vidéken sorsjegyeknek rész-
 letfizetésre való eladásához

kerestetnek.

Ajánlatok Seile bankházhoz,
 Budapest, József-körút 37. sz. a.
 küldendők.

Görcs csillapító
 szélhajtó

Hódony- csöppök

étvágygerjesztő, emésztést elő-
 segítő háziszser.

— Egy üveg ára 1 K. —
 Két üvegnél kevesebb (2 K
 50 fillér utánvét mellett) pos-
 tán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárában
 Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

5917/tkv. 1904. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolcazi kir. járásbíró, mint telekkönyvi
 hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. Kincstár-
 nak — Bogdán György és neje Kovács Margit
 ellen 352 K 74 fillér s járuléki iránti végre-
 hajtási ügyében az árverés a tapolcazi kir. járás-
 bíróság területén levő, a hegymagasi 96. sz.
 tjkvben A + 749. hrsz. alatt adósk tulajdonánál
 felvett szőlő pincével a Szentgyörgy hegyen —
 terhelve 3600 K agrár kölcsönrel 1434 K-ban
 ezennel megállapított kikiáltási árban elrendel-
 tetik s hogy a megjelölt ingatlanok az 1905. évi
 január 13 napján d. e. 10 órakor Hegymagasi
 községhez tartandó nyilvános árverésen a
 megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiál-
 tási árnak 10%-át készpénzben, vagy óvadék-
 képes értékpapírban a bírói kiküldöttnek kezé-
 bez lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges
 letételt hitelt érdemlőleg igazolni. Az árverési
 feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Hegy-
 magas községhez tartandó betekinthetőek.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
 Tapolca, 1904. évi október hó 28-án.

Papp, kir. járásbíró.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. kö-zönséget, hogy boldogult férjem elhunytá után

szabó üzletemet

tovább vezetem. És hogy mélyen tisztelt megrendelőim legkényesebb igényeit is kielégíthessem, egy

első rangú szabászt

szereztettem, a kinek szaktudása garanciát nyújt arra, hogy félszázad óta fenálló szabóüzletem jó hírnevét továbbra is fentartani fogom.

Tömeges megrendelést kérve maradok tisztelettel

özv. Neufeld Izidorné.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik

UNGER ANTAL könyvnyomdájában

— Zalaegerszegen. —

8388/tkv. 1904. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *m. kir. kincstár végrehajtónak Vörös Istvánné* szül. Andris Rozi és társai zalaszentmihályi lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében az árverés 217 korona 98 fillér tőke köve-telése, ennek 1901. évi november hó 24-től járó 5%-os kamatai és 15 korona 30 fillérben ezen-nel megállapított költség kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő a zalaszentmihályi 68. sz. tjkvben A L. 88, 320, 372, 438, 494. és 553. hrsz. a. felvett ingatlanok-ból a végrehajtást szenvedők $\frac{5}{6}$ rész illetőségére 1938 korona; II. a zalaszentmihályi 193. sz. tjkvben $\frac{6}{12}$ részben Horváth Katalin, $\frac{5}{12}$ részben egyenlő arányban a végrehajtást szenvedők és $\frac{1}{12}$ részben kk. Szabó Katalin tulajdonául felvett és a végrehajtási törvény 156. §-a alap-ján egészben elárverezendő + 664. hrsz. ingat-lanra 198 korona; III. a zalaszentmihályi 248. sz. tjkvben $\frac{6}{12}$ részben Horváth Mihály (basa), $\frac{5}{12}$ részben egyenlő arányban a végrehajtást szenvedők és $\frac{1}{12}$ részben kk. Szabó Katalin tulajdonául felvett és a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben elárverezendő + 656. hrsz. ingatlanra 169 K kikiáltási árban az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi január hó 9-ik napján d. e. 10 órakor Zalászentmihályon a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 193 korona 80 fillér, 19 korona 80 fillér és 16 korona 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1884. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1904. évi október hó 19-én.

Rutich, kir. tszéki bíró.

Burgonya, esetleg romlott gabona

szeszgyár részére

bármely mennyiségben kerestetik.

A burgonya lehet apróbb, vagy brantos. — Ajánlatokat **minta** beküldésével kérek.

ZATHURECZKY MÁRTON

Zsigmondháza, — u. p. Túrje.

Rizike saláta gombát

ecetben elkészítve, öt kilós postai bödönben 6 korona 50 fillérért küld bérmentve

Kuchta Dániel

Tiszolcz.

Szőlőoltványok, amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege és borfa-jókból, teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott, dús gyökérzetű példányok, szokványminőségben, mérsékelt áron, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnel Medgyesen (N.-Küküllőm)

Tulajdonos: **GASPARI FRIGYES,** okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazdasági egy-let szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Stirbey herceg romániai szőlőtelepének igazgatója, Nagyküküllő vármegye volt szőlészeti biztosa stb.

Lugasszőlő-oltványok szintén mérsékelt áron.

Készlet 3 millió.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Oltványaim az idén szebben fejlődtek mint valaha, mert a száraz időszak alatt 4 nagy vízmű által naponta 2 millió liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR Budapest, V., Váci-körút 17,

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor, Dr Klein Lajos,** Sümegen: **E. Der-varics István,** Zalászentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerárkaiban.

841/v. 1904. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenéi közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 1904. V. II. 877. számú végzése által *Kosztelitz Miksa* zalaegerszegi lakos végrehajtató javára *Kohn C. és Társa* zalaegerszegi lakos ellen 130 K tőke, ennek 1904. évi november hó 10-től járó 6% kamata, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt, 827 K 40 f-re becsült butorok és bolti cikkek-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis **Zalaegerszegen** leendő eszközözlésére **1905. évi január hó 3-ik napjának délelőtt 10 órája** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a leg-többet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított felételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1904. december hó 18-án.

Nemes Sándor, kir. bir. végrehajtó.

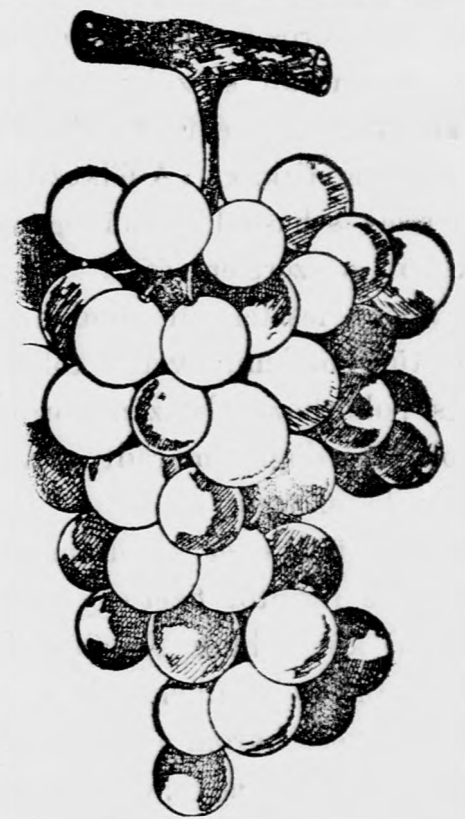
Egy kis fáradtság mellett mindenki kereshet

6—50 koronát egy nagyon egyszerű, becsületos melékfoglalkozással.

Reflektálók külföldi címeket 1154. szám alatt an die — Annoucen-Abteilung — K O M E S s, Mannheim.

Milleniumtelep Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki **ingyen** kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami fel-ügyelet mellett létesült.

Ingyen és bérmentve

AZ UJSÁG minden előfizetője kivétel nélkül megkapja AZ UJSÁG politikai napilap

nagy képes naptárát.

AZ UJSÁG husvétii ajándéka a Herczeg Ferenc album lesz.

Allami, megyei, városi tisztviselők, lelkészek, tanárok, tanítók az Ujság-ot kedvezményes, havi 2 korona árban kapják.

Megrendelő cím: AZ UJSÁG kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut.

AZ UJSÁG előfizetési ára:

Egész évre 29 korona $\frac{1}{4}$ évre 7 korona.
 $\frac{1}{2}$ évre 14 korona Egy hétra 2-40 korona.

Köhögésben

szenvedők

használják a kitűnő jósaúgú és kellemes ízű

Kaiser-féle

Mell karamellákat

2740 szavahihető bizonyítvány szól ezen szer biztos hatásáról köhögésben, katarrusban és elnyálkásodás esetén.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —

Csak az a valódi, melynek védjegyén „három fenyő” van. Kapható Zalaegerszegen Schmidt Győző cukrásznál.

Uj üzlet nyitás.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a helyi piacon — fivérem D. Horváth Győző vas-, fűszer- és deszkakereskedése mellett

varrógép, kerékpár

és alkatrészekből, vadászfegyver, forgópisztoly alkatrészekből raktárt tartok és elvállalok minden, e szakmában vágó szakszerű javításokat, fegyvertisztításokat, barnításokat, új alkatrészek készítését, házi távbeszélők és csengők bevezetését, mindennemű épület-, díszmű-, lakatos munkákat stb.

Jóindulatu pártfogást kér

Horváth Imre

lakatos és fegyverműves.

FERNOLENDT

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Glanzcrème világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szintet kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Budapesten, V. Lipót-körút 24.** A levelek Bécsbe III/i. intézendők. A mosáshoz **Brunnen-szappan** veendő.

Szenzációs ajándék — a magyar olvasó közönségnek!

Az „Ország-Világ” huszonötéves jubileuma.

Örömteljes büszkeséggel jelentjük olvasóinknak, hogy ez év karácsonyán az „Ország-Világ” **negyedszázados** fennállását ünnepli. Huszonöt éve immár annak, hogy az „Ország-Világ” első száma megindult, hogy megkezdje diadalmas körútját a magyar olvasóközönség körében. Nem akarunk ez alkalommal kitérni arra, hogy milyen auspiciumok között indult meg ez az ujság és mint kőn 25 év alatt a magyar kultúra jelentős faktorává. Bőségesen szól erről az a remek

JUBILÁRIS ALMANACH,

mely a jubileum alkalmából ez év karácsonyán fog megjelenni és amely még a karácsonyi ünnepek előtt az összes előfizetőknek külön keresztköztesben **ingyen és díjmentesen** lesz megküldve.

A „Jubiláris Almanach” nemcsak tartalom, de külső kiállítás tekintetében is méltán feltűnést fog kelteni.

A „Jubiláris Almanach” részére a szerkesztőkön, dr. Váradi Antalón és dr. Falk Zsigmondon kívül csaknem az összes jeles írók, költők és zeneszerzők adtak kéziratot.

Ez a díszes tartalom feleslegessé tesz minden dícséretet. Egyetlen kötetben foglal helyet a magyar íróvilág minden díszé, legkiválóbb poétáinkkal és zeneszerzőinkkel együtt. Külön hangsúlyozzuk azonban a „Jubiláris Almanach” pazar kiállítását.

„A Jubiláris Almanach” külső kiállítása tekintetében el fog térni az eddigiektől. Alakja nagyobb és tetszetősebb, papírja erősebb lesz az eddigieknél, belső kiállítása pedig olyan díszes lesz, hogy az méltán feltűnést fog kelteni még nyomdai szakkörökben is.

Az Almanach 320 oldal terjedelmű lesz. Minden egyes oldalnak külön más és más keretrajza van, melyek 4-5 színben nyomódtak. Az első ív egyes oldalainak keretei még az asszír és ó-egyiptomi stílusban vannak megrajzolva, míg az utolsó ív keretei már a modern szecesszió stílusában vannak tartva. Közben pedig a szebbnél-szebb, tarkánál-tarkább oldalkeretek nyújtanak gyönyörűséget az olvasónak. Az „Ország-Világ” szívesen adta a „Jubiláris Almanach”-hal tanujelét nagy áldozatkészségének előfizetőivel szemben, az Almanach gyönyörű, nálunk még páratlanul álló kiviteleért pedig a feltétlen dícséret és elismerés európai hírv nyomdánkat, a Pesti könyvnyomda-részvénytársaságot és annak litografiai osztályát illeti.

A színes keretrajzokon kívül az Almanach illusztráció is fel-

tűnést fognak kelteni. Hazai festőművészeink és szobrászaink színjava bocsájtotta legszebb alkotásainak egy-egy reprodukcióját az Almanach részére rendelkezésünkre. Hogy ez iránt is már most tájékozunk olvasóinkat, felemlítjük azoknak a művészeknek neveit, a kiknek illusztrációit a „Jubiláris Almanach” tartalmazni fogja. Ezek:

Szobrászok:

Füredi Richárd Márkus Géza
Holló Barnabás Radnai Béla
Horvay János Róna József
Istók János Szamovolszky Ödön
Ligeti Miklós Teles Ede
Lukácsy Lajos Zala György

Festők:

Barta Ernő Kalmár Elza
Faragó József Madarász-Viktor
Glatz Oszkár Márk Lajos
Jendrassik Jenő Peske Géza
Helbing Ernő Rubovits Márk
Kacziány Ödön Ujváry Ignác

Az almanach kiegészítő része lesz az a bő fejezet, mely a magyar ipar és kereskedelem múltját, jelenét és jövőjét fogja népszerűen ismertetni. Vezető cikket irtak ebbe a részbe Matlekovics Sándor és Sztérynyi József. Többi cikkeit is legkiválóbb közgazdászaink irták. Érdekes és érdemes munka lesz ez, mely bizonyára minden olvasó érdeklődésével fog találkozni.

Ez lenne tehát rövid ismertetése a készülő „Jubiláris Almanach”-nak, melyet még a karácsonyi ünnepek előtt fog az „Ország-Világ” összes előfizetőinek megküldeni.

A mint tehát látnivaló, az Ország-Világ Jubiláris Almanachja a karácsonyi könyvpiac valóságos szenzációja lesz. És ezt az Almanachot mindenki

ingyen

kapja meg, a ki — bár csak negyedévre is négy koronával — az „Ország-Világ” előfizetői sorába lép.

Nem ajánlhatunk tehát jobbat és hasznosabbat e lap olvasóinak, mint hogy fizessenek elő hazánk e legrégebb, legelterjedtebb, legszebb és legtartalmasabb heti lapjára, mely

ajándékuul többet ad,

mint a mennyi a lapnak egész évi előfizetési ára.

Az „Ország-Világ” előfizetési ára: negyedévre 4 korona, félévre 8 korona, egész évre 16 korona s az előfizetési pénzek az „Ország-Világ” kiadóhivatala címére: Budapest, V. Hold-utca 7. szám alá küldendők.

Újévi árjegyzék

csakis december 31-ig marad érvényben.

Egy teljes női ruha disszel együtt

Nehéztéli angol divatszövetből	3.28 frt	Valódi angol Zybellen leg- ujabb skót, csikos és sima színben	5.— frt
Meleg posztóból teget, barna és bordó színben I. a. min.	3.— „	Ugyanez II. minőség	3.50 „
Ugyanez II. a. minőség	2.40 „	Finom sima szövetruha diva- tos színekben	2.— „
Ugyanez divatos csikos min- tázattal	2.80 „	Crepszövetből minden színben	1.28 „
		Legfinomabb fekete mohair szövet csinos mintázattal	3.50 „

Egész vég vásznak.

Egy vég valódi „Liliom vászon“	6.75 frt
a cég egyedárúsítása Zalamegye részére.	
Egy próba vég „Liliom vászon“	3.— „
Egy vég „Hegyi vászon“ erős szálú tartós	6.— „
Egy vég „Orsó vászon“ legerősebb szálú	6.50 „
Egy vég valódi „Hollandi vászon“ kezesség mel- lett tiszta len	14.— „
Egy vég igen jó kanavász színes csikkal	4.50 „
Egy vég SCHÜTZ-féle különlegesség	5.50 „
Egy vég „Óriás“ vászon.	3.50 „

Vidéki megrendelések 5 forin-
ton felül bérmentve küldetnek

Külön lepedőkre való vásznak

egy szélességben.

Rendkívül erős nagy lepedő fehérítetlen vászonból	1.— frt
Finom fehér lepedő I. a. db-ja	1.— „
Ugyanez II. a. minőségben	—88 „
Kiváló erős és nagy paplan lepedőre is alkalmas	1.60 „

Készletek egy abrosz 6 szalvétával.

Tiszta fehér készlet 6 nagy szalvétával jó minőség	1.50 „
Damaszt készlet tiszta len remek mintával	2.50 frt

Női felöltők és gallérok nagy választékban 5 frttól feljebb.

Fehér és fekete díszkötények 30 krajcártól felfelé.

Helyszűke miatt még számos rendkívül előnyös cikk kimaradt. Mindezek megtekintésére van szerencsénk tiszteletteljesen meghívni az érdeklődő közönséget és biztosíthatjuk a legelőzékenyebb és leggyorsabb kiszolgálásról.

Finom zsebkendők 6 darabonkint.

Díszes battiszt kendőcskék legujabb színes mintával	—95 „
Finom fehér battiszt kendő selyem széllal kitűnő mosó	—48 „

SECESSIÓ!

Gyapot takaró finom puha és meleg remek új mintázatban paplan helyett egyszersmind ágyterítőnek alkalmas	1.80 „
Gyapot takaró csikos és	1.25 „

Orosz szőrme áruk nagy választékban.

Schütz Sándor és Fia

nagyáruháza Zalaegerszegen.

Heinrich W. és L. Zalaegerszegen.

Ajánlják karácsonyra és
ujévre majolika-, játék-,
üveg- és díszmű nagy
kiállításukat 20%-kal

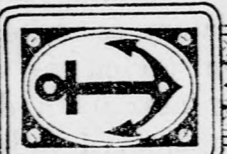
leszállított árban.

A nagyérdemű közönség
szives látogatását kéri a
fenti cég.

→ Védjegy: „Horgony”. ←
ALINIMENT. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expelor

egy régióknak bizonyult házszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénylél, csúszlél és meghűléseknel befőzősülésképpen használnak.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be- vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csoma- golyva. Ára üvegében 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Pórákár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlárhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 6. neu. Mindennapi asztalkészítés.

Jó forgalmu modern

gőzmalom

nagy vidékkel elköltözés
miatt azonnal **eladó**,
vagy hosszabb időre bérbe-
adó.

Cim a kiadóhivatalban.

Minden szőlőbirtokosnak elengedhetetlen
olvasmány a

„Borászati Lapok”

nemcsak Magyarország, de egész Európa leggazdagabb
tartalmu és legolesőbb szőlészeti és borászati szaklapja.
Minden szakkérdésre kimerítő választ ad.
Minden szőlészeti és borászati újdonságra felhívja a
figyelmet.
Az ország minden részéből közöl borforgalmi tudósítá-
sokat.
Kitartással küzd a szőlőművelők anyagi érdekeiért.

Évenként díszes műmelékletet ad.

A „Borászati Lapok”-ból, mely a Magyar Szőlősgazdák
Országos Egyesületének hivatalos közlönye, minden érdek-
lődőnek 3 héten át küld díjmentesen mutatványszámot
annak kiadóhivatala. (Budapest, IX. Üllői ut 25).

A lap előfizetési ára évenként 10 korona, félévenként
5 korona, negyedévenként 1.50 korona.

Tessék néhány példányt küldetni.

A Franklin-Társulat kiadása.

A MAGYAR REMEKIRÓK

a magyar irodalom főművei

hatodik sorozata

most jelent meg a következő kötetekkel:

Arany László munkái. Sajtó alá rendezte *Kozma Andor*.
Gvadányi József és Fazekas Mihály. Sajtó alá rendezte *Négyesy László*.
Madách Imre munkái. Sajtó alá rendezte *Alexander Bernát*.
Tomba Mihály munkái. III. kötet. Sajtó alá rendezte *Lévay József*.
Vörösmarty Mihály munkái. VI. kötet. Sajtó alá rendezte *Gyulay Pál*.

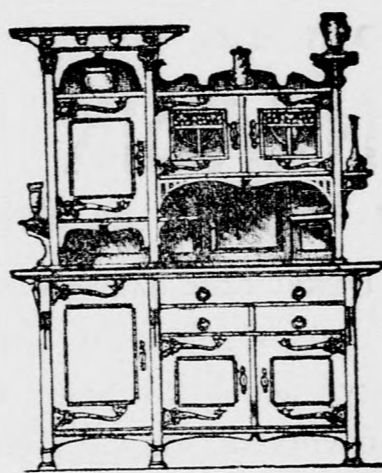
A már előbb megjelent öt sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái. I., II. és III. kötet. Sajtó alá rendezte *Riedl Frigyes*.
Bajza József munkái. Sajtó alá rendezte *Badics Ferenc*.
Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte *Vadnay Károly*.
Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte *Zoltvány Irén*.
Garay János munkái. Sajtó alá rendezte *Ferenczi Zoltán*.
Kazinczy Ferenc műveiből. Sajtó alá rendezte *Váczai János*.
Kisfaludy Sándor munkái. I. kötet. Sajtó alá rendezte *Heinrich Gusztáv*.
Kölcsey Ferenc munkái. Sajtó alá rendezte *Angyal Dávid*.
Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte *Kossuth Eerenc*.
Kuruc költészet. Sajtó alá rendezte *Erdélyi Pál*.
Pázmány Péter munkáiból. Sajtó alá rendezte *Fraknoi Vilmos*.
Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte *Koroda Pál*.
Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte *Berzeviczy Albert*.
Szigligeti Ede színművei. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte *Bayer József*.
Tomba Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte *Lévay József*.
Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte *Endrödi Sándor*.
Vörösmarty Mihály munkái. I. II. III. IV. és V. kötet. Sajtó alá rendezte *Gyulai Pál*.

A Magyar Remekirók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Schakspere összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekirók vevői 20 korona kedvezményes áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.
(Budapest IV. Egyetem-utca 4.)

Horváth Lajos

épület és butorasztalos

Zalaegerszegen.

Kossuth Lajos-utca.

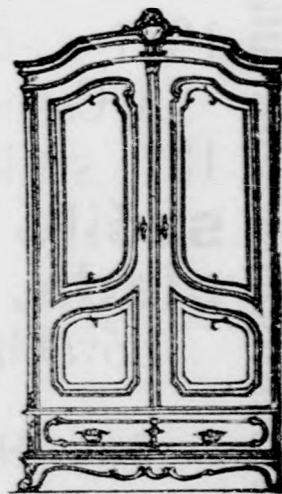
Elvállal mindennemű épület, butormunkákat
a legegyszerűbbtől a legdivatosabb kivitelig.

Teljes lakásberendezések!

Iroda, üzlet, portálmunkák.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Jó családból való fiuk tanulóul felvétetnek.

Gazdák figyelmébe!

50%-kal olcsóbb, mint bármely más világító anyag a Degen-féle **PYROLEUM** világítása.

A Pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony s már több mint ezer urodalomban bevezettetett.

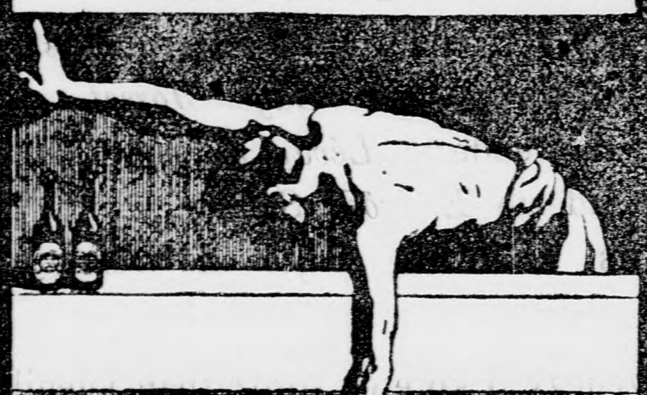
Zalaegerszeg és vidékére rendeléseket elfogad, hol a hozzá való lámpák olcsó áron beszerezhetők és megtekinthetők

DEUTSCH HERMAN
központi áruházában Zalaegerszegen.

Egyben bátorkodom felhívni a n. é. közönség szíves figyelmét kitünően felszerelt üzletemre, hol minden néven nevezendő rövidárú, üveg, porcellán, lámpa-féle, ugy szinte csipkék, díszek, cicák (boák) s legújabbán a Monarchia legszebb tábla üvege a legolcsóbb árban beszerezhetők.

Karácsonyra nagy játék és díszmű kiállítás.

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

SOSBOR SZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

Eladó birtok.

Ördöghegye község 80. sztkvi 339. hrszámu

szőlő birtok

8717 □-öl, vagyis 6 hold
1017 □-öl;

A Csács —bozsok község 137. sztkvi 444. hrszámu
szőlő birtok 3 hold eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

özv. Haudek Jánosné
Bozsok.

Szénkénevező-, szecska- és répavágó gépek.

Fűtsünk jó szobaszénnel,

mely minden kályhában megég, nagy hőfoka van, kapható:

D. Horváth Győző

az „ARANY KASZÁ”-hoz címzett vas-, fűszer- és deszka-kereskedőnél

ZALAEGRSZEGEN.

Ajánlja rendezett raktárát:

Rudvasak, gazdasági eszközök, mindennemű szerszámok, épület- és butorvasalások, építkezési anyagok, konyhaedények, fűszerek, lisztek, festékek, lackok, fegyverek, töltények, háztartási eszközök, korcsolyák, solingeni acél kések, ollók, deszkák és lécek.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinak bérmentesen küldünk egy adag Cozaport.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozaport többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert esodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosoknak a szeszes italt. A Coza oly esendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte: „Igen, én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény, beestelenség és szegénység közepette éltem! De minek is meséltem volna el másoknak? Nem esodulatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa és gondterhes otthonát örömpalotává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömegek fiatal embert a jó utra és szerencséséhez segítettek és sok ember életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezelszünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept 217), 62. Chancery Lane London. W. C. Anglia.
(Levelek 25 f, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

Hirdetmény.

A zalaegerszegi szövetkezeti önszegélyző-egyesület igazgatósága részéről közzététeik, hogy az egyesületi alapszabályok 5-ik §-a értelmében **három évi** időtartalomra megalakulandó

HARMINCADIK ÜZLETCSOPORT

az 1905-ik évi január hó első hétfőjén működését megkezdendi.

Az aláírási íveket ezen üzletcsoportha már megnyitottuk s a belépni kívánók intézetünk irodai helyiségében hétfőnként a nap bármely szakában aláírhatják.

Midőn a nagyérdemű közönség beesés figyelmét ezen intézet közhasznú és támogatásra méltó voltára, amit 29 éves sikeres működése legfényesebben igazol, tisztelettel felhívni bátorkodunk, egyszersmind van szerencsénk a t. közönséget arról is értesíteni, hogy a **f. év végén lejáró huszonhetedik üzletcsoporth bevételek 1905. évi január hó 5-én délután 9-12 óráig és délután 2-5 óráig az egyesület irodai helyiségében kifizettetnek.**

Kelt Zalaegerszegen, 1904. évi december hóban.

Az igazgatóság.